

Prognóza vývoja ekonomiky SR na roky 2020 – 2023

Eduard Hagara

I Zhrnutie

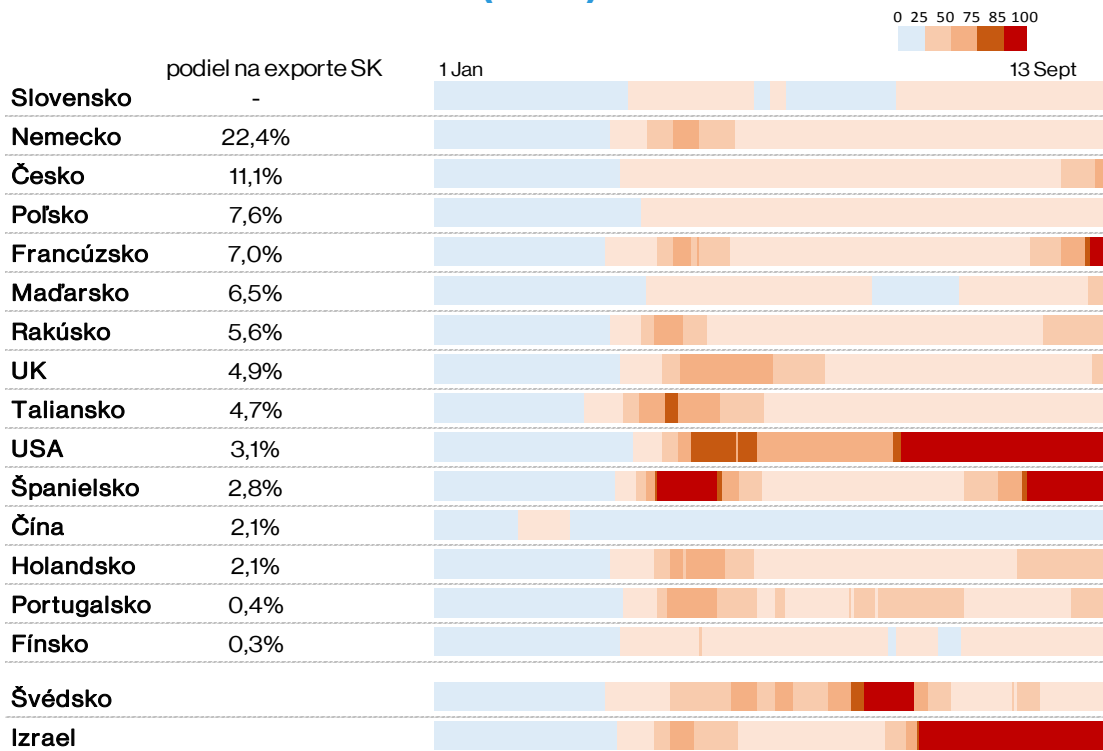
- Nová prognóza prináša nižší pokles slovenskej ekonomiky
- HDP v Q2 kleslo u našich partnerov menej než sme čakali (najmä v Nemecku a Česku) a zahraničný import bol stabilnejší
- Na Slovensku došlo len k miernemu poklesu spotreby domácností (najmenej v EÚ) a export sa zotavil rýchlejšie
- Trh práce bol odolnejší, aj keď jeho zotavenie bude len postupné
- Predstihové ukazovatele (PMI, ESI, ale aj eKasa, spotreba elektriny a najazdené km kamiónov) sa v lete vyvíjali priaznivo
- Počet prípadov ochorenia však začal s koncom letnej sezóny rásť, čo zvyšuje riziko výraznejších obmedzení na dodržiavanie sociálnych rozostupov
- Riziko druhého zatvorenia hodnotíme v rizikovom scenári
- Druhý scenár sa pozerá, aký impulz na slovenskú ekonomiku by mohli priniesť nové zdroje z Fondu obnovy a rozvoja

I Aktuálne prognózy MF SR

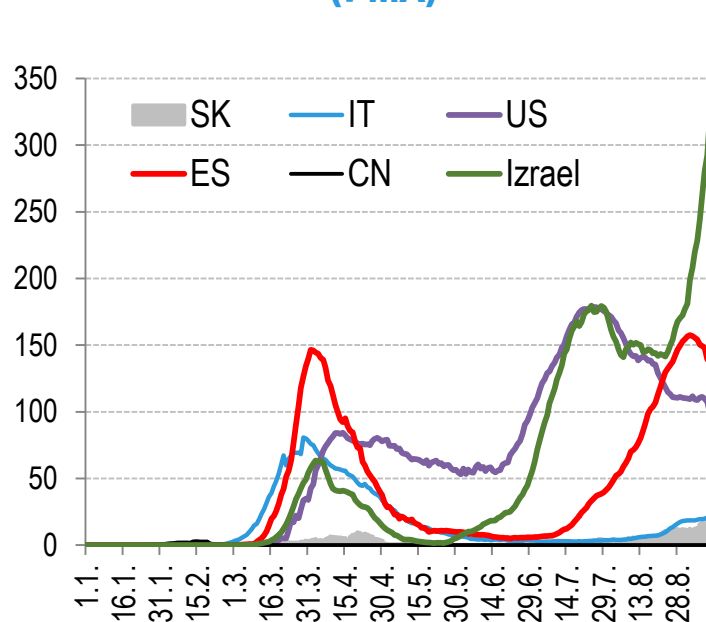
- 1) Aktuálny vývoj
- 2) Predpoklady v zahraničnom dopyte
- 3) Predpoklady v domácej ekonomike
- 4) Prognóza vývoja ekonomiky a rozdiely oproti predchádzajúcej prognóze
- 5) Scenáre

Počet nových prípadov vo svete rastie

Incidenca koronavírusu u našich obchodných partnerov (index)

Počet prípadov na mil. obyvateľov (7 MA)

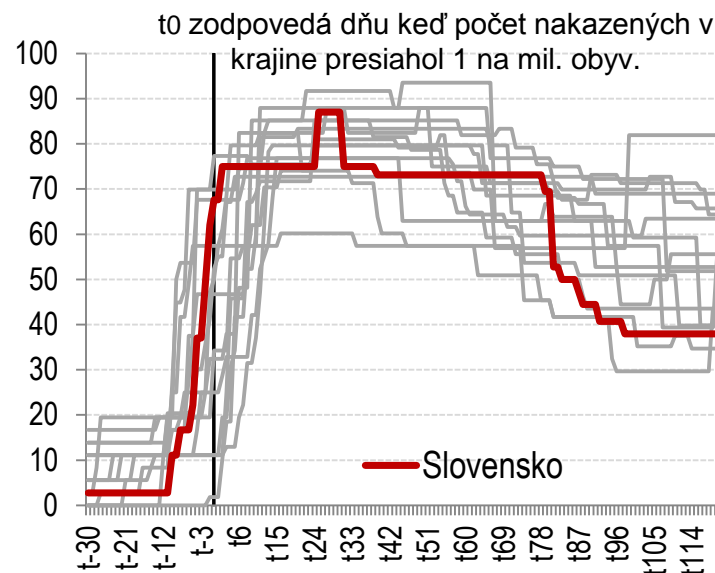
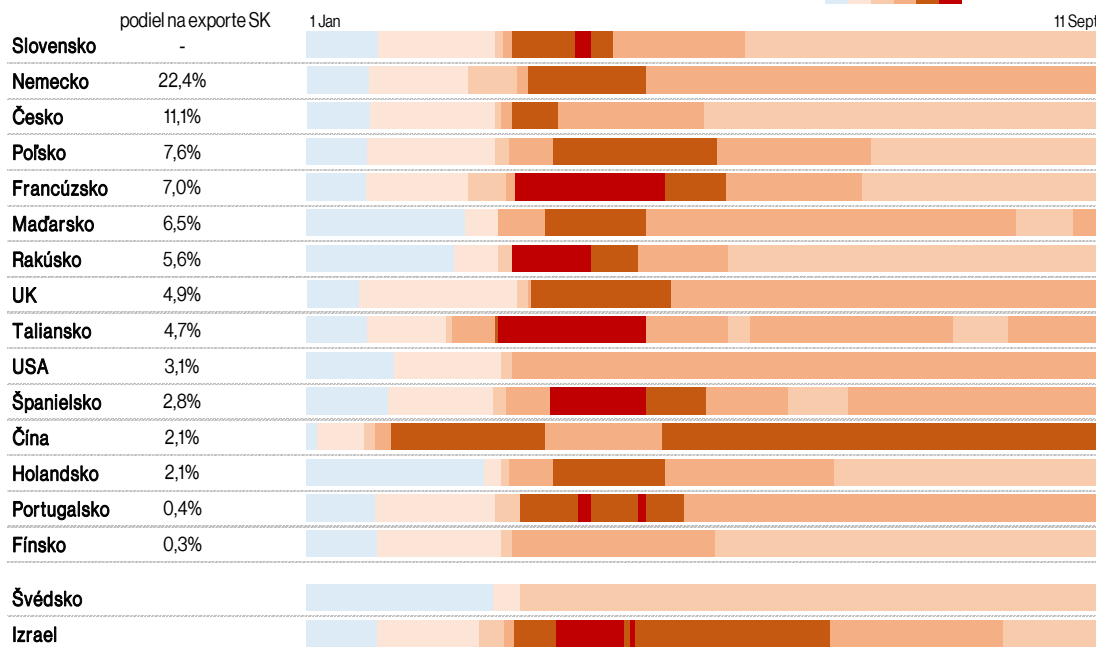
Zdroj: WHO, IFP

- Situácia v Číne je stabilizovaná, momentálne klesajú počty nakazených aj v USA, kde je však situácia stále vážna
- Denný nárast je vysoký najmä v Španielsku a Francúzsku
- Situácia sa zhoršila aj u našich partnerov vo V3

Obmedzenia u našich obchodných partnerov

Oxford Strigency Index reštrikčných opatrení (index)

0 1 25 50 75 85 100

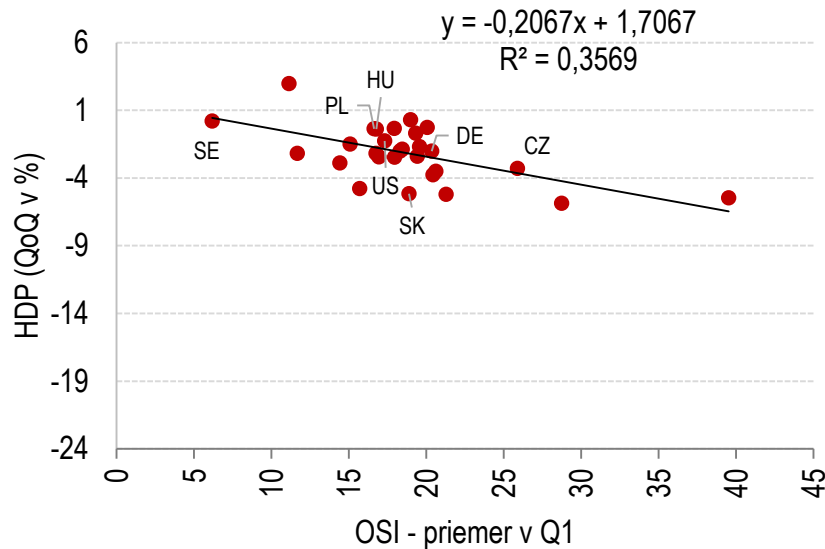

Zdroj: Oxford Strigency Index, IFP

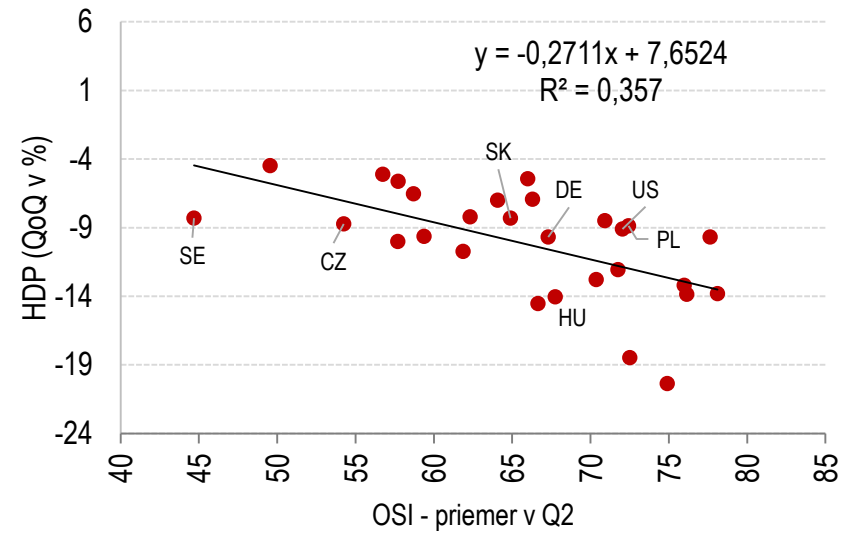
- Koronavírus prinútil našich obchodných partnerov prijať reštriktívne opatrenia najmä počas apríla a mája
- Aktuálne sú opatrenia voľnejšie, hoci počet prípadov rastie
- Slovensko reagovalo na pandémiu rýchlo, pričom dĺžka lock-downu bola relatívne krátka

Prísnosť protipandemických opatrení ovplyvňuje výkon ekonomiky

1. štvrťrok 2020

2. štvrťrok

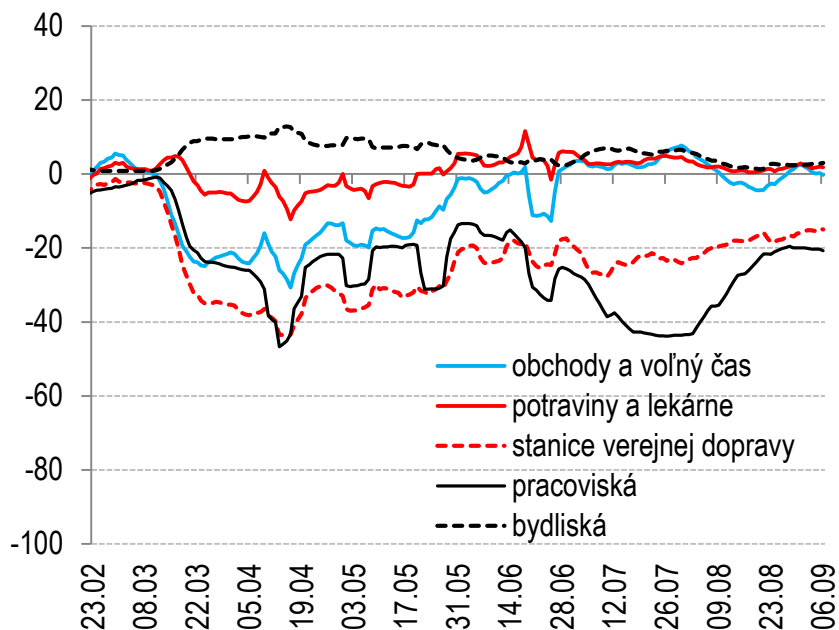

Zdroj: Oxford University, OECD

- Oxford Stringency Index v EÚ koreloval s kvartálnym rastom HDP
- Pre Slovensko indikoval OSI mierne hlbší prepád v Q2 (približne 10%)

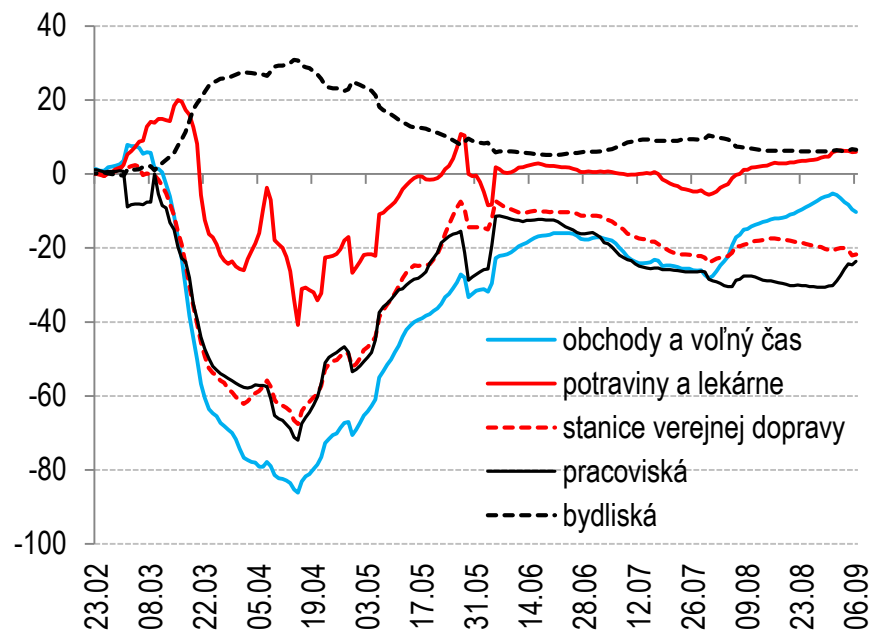
Mobilita ľudí vo Švédsku a v Izraeli

Mobilita obyvateľstva vo Švédsku
(7-dňové priemery indexu)

Zdroj: Google Mobility, IFP

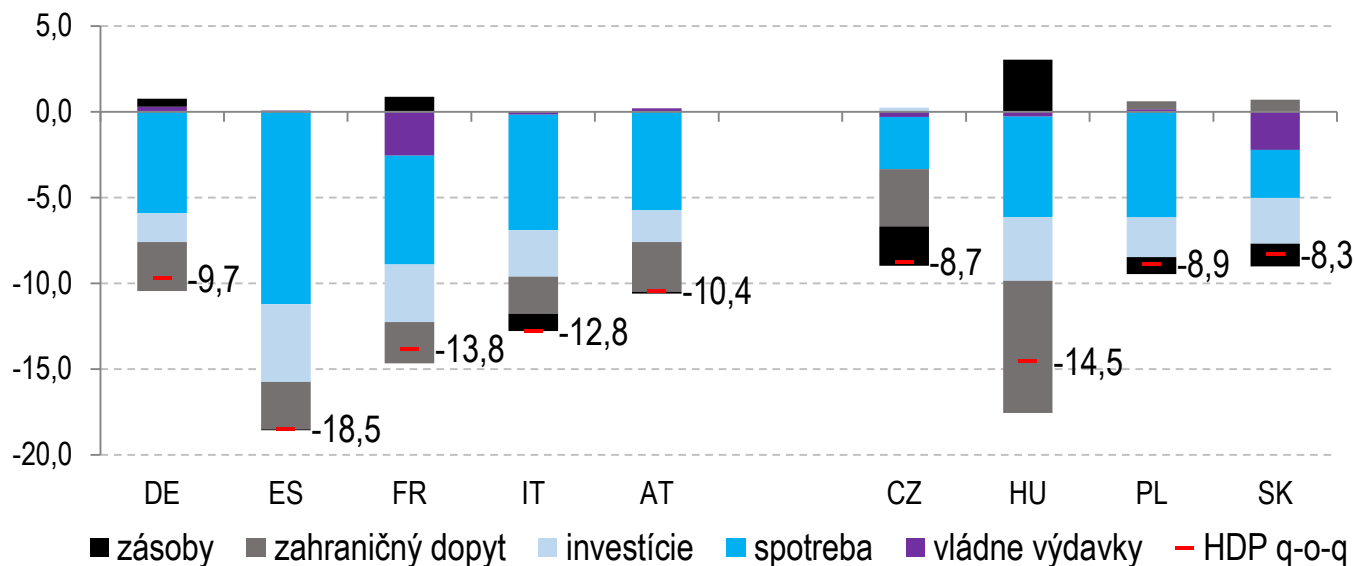
Mobilita obyvateľstva v Izraeli
(7-dňové priemery indexu)

Zdroj: Google Mobility, IFP

Pokles na Slovensku bol v Q2 mierny pre lepšiu spotrebu aj export

Príspevky k rastu HDP v Q2 2020 (qoq, p.b.)

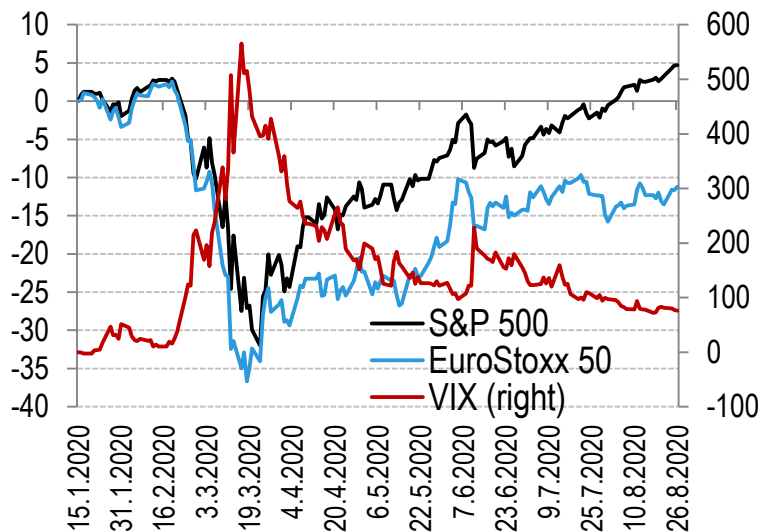

- Kým v EÚ prispievala k poklesu HDP najmä spotreba domácností, na Slovensku sa znížila len mierne
- V EÚ klesal aj zahraničný dopyt, na Slovensku v júni už prudko ožil a prispel pozitívne
- Spotreba vlády na Slovensku v Q2 klesla pre nižšie kompenzácie, medzispotrebu a aj naturálne sociálne dávky: tieto zložky klesli kvôli lockdownu, takže v 3Q by tieto zložky mali prispieť pozitívne

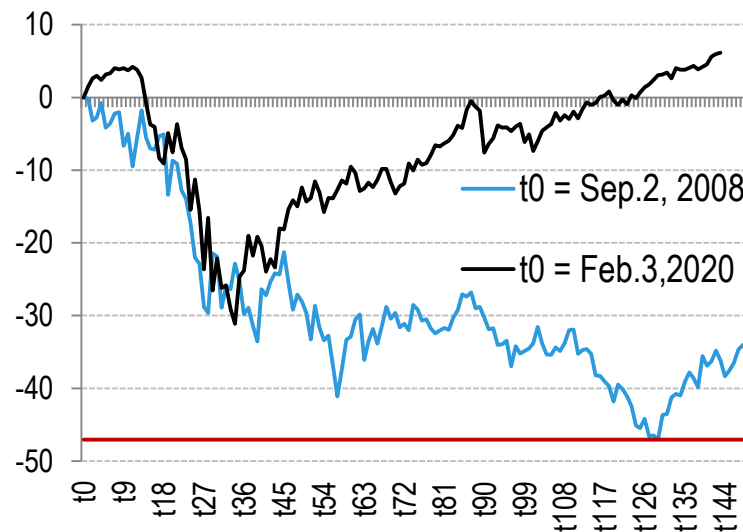

Akciový trh vymazáva straty

Akciové trhy dohávajú prepady

Porovnanie s finančnou krízou 2008

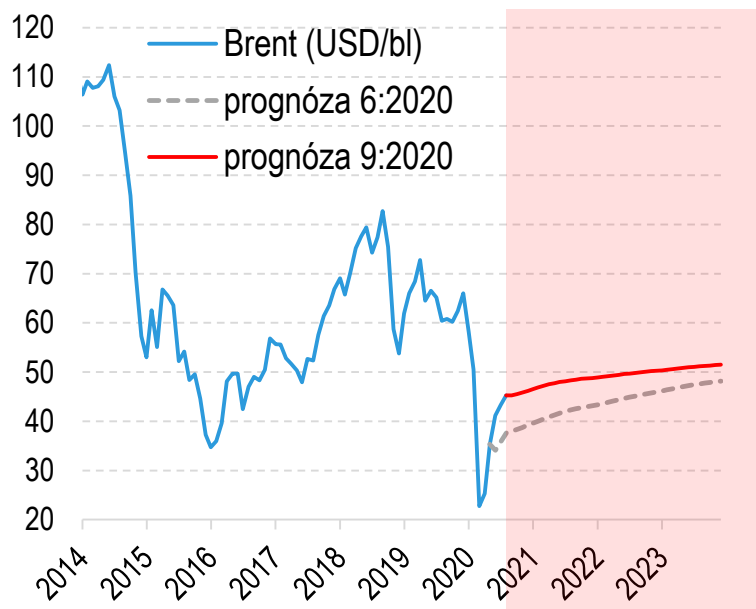

Zdroj: Bloomberg, IFP

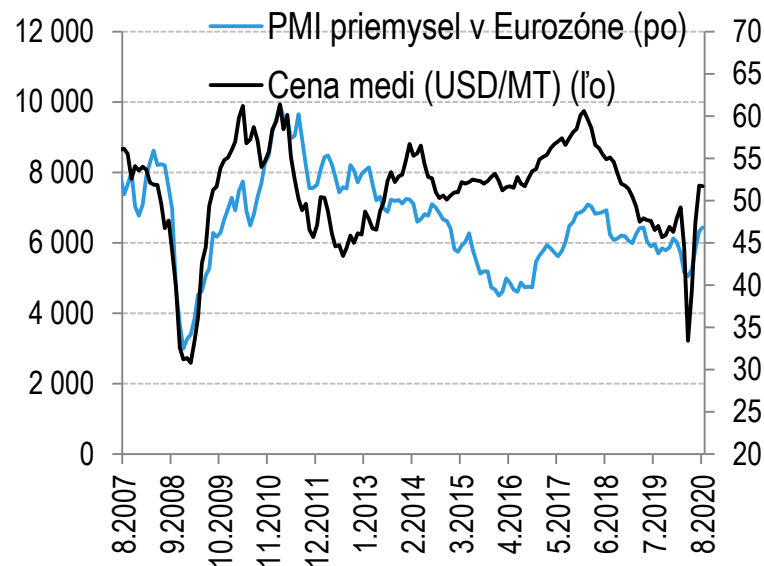
- Americké akciové trhy rastú a už dosiahli predkrízovú úroveň
- Európske trhy taktiež ožili, hoci medzera je ešte značná a v lete trhy skôr stagnovali
- Býčí trend naštartoval už 30 dní po koronašoku, kým v GFC akcie klesali spolu s ekonomikou dlhšie
- Volatilita trhov klesla takmer na predkrízové úrovne

Komodity od korony

Ropa Brent

Vývoj cien medi

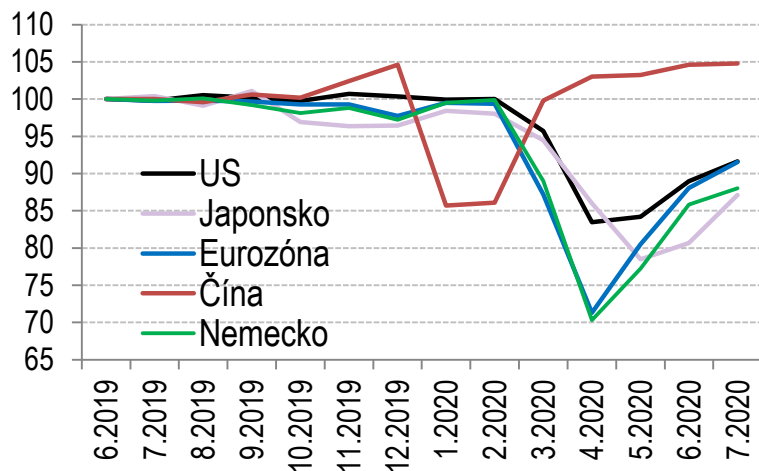

Zdroj: IHS, Bloomberg, IFP

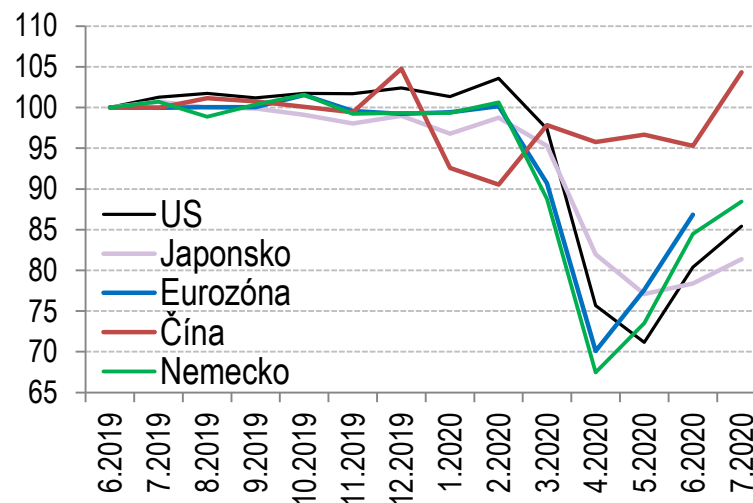
- Cena ropy sa po prepade vyšplhala k 46 USD/bbl, na horizonte prognózy by mala prekonať 50 USD/bbl
- Cena medi historicky koreluje s cyklom – prudký rast ceny komodity a rast priemyselného PMI indikátora môže indikovať solídne oživenie v priemysle

Svetová ekonomika prudko klesla, ale sa aj rýchlo oživuje

**Priemyselná výroba okrem stavebníctva
(SA index, jún 2019 = 100)**

**Exporty najväčších ekonomík
(SA index, jún 2019 = 100)**

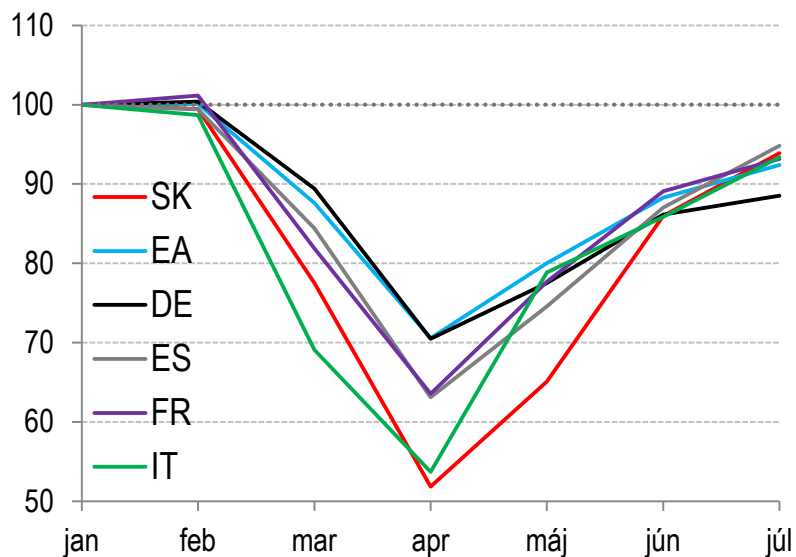

Zdroj: Eurostat, Investings, Cpb, IFP

- Najhlbšie prepady priemyselnej výroby boli v apríli – k silnejšiemu oživeniu došlo v júni
- V júni priemysel a export ožili, možno s výnimkou Japonska
- Priemyselná výroba v Číne bola v Q2 už na predkrízovej úrovni, no export zaostával pre výpadku vo vyspelých krajinách

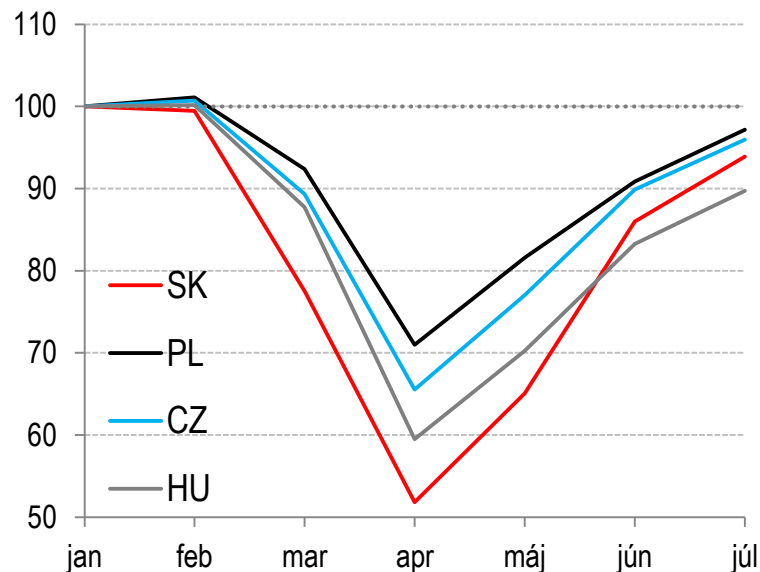
Európsky priemysel zmazal do júla veľkú časť straty

Vývoj priemyselnej výroby
(index, 100 = jan 2020)

Zdroj: Eurostat, IFP

Vývoj priemyselnej výroby
(index, 100 = jan 2020)

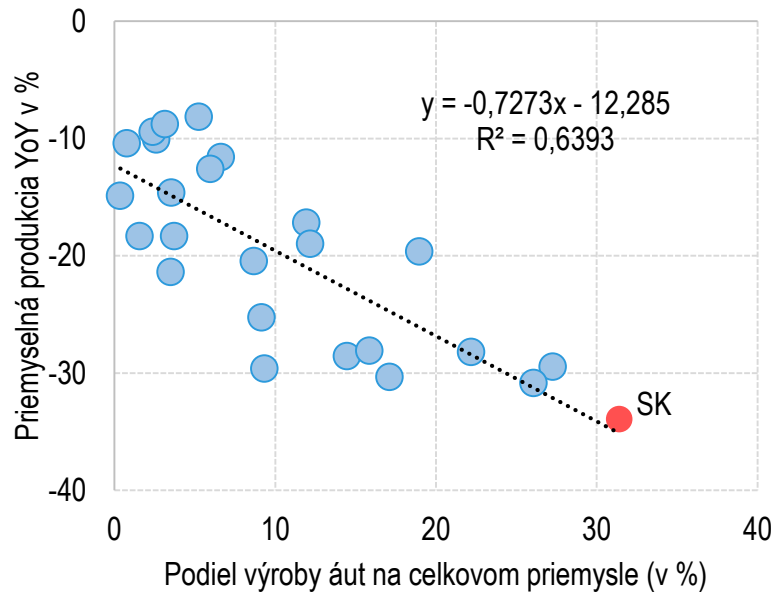

Zdroj: Eurostat, IFP

- Za lepším výkonom slovenskej ekonomiky v Q2 je júnové oživenie v priemysle orientovanom na export
- Kým do mája slovenský priemysel oproti partnerom výrazne strácal, v júni stratu zmazal

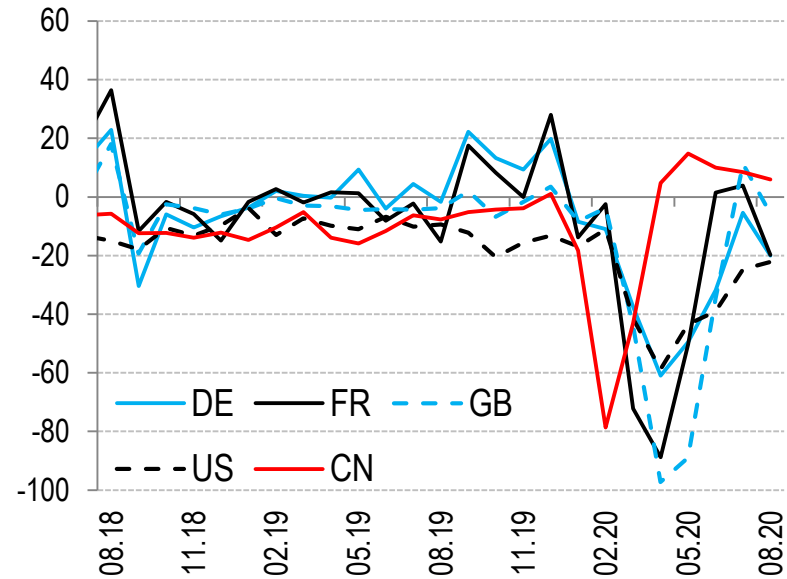
Autopriemysel prepadol ekonomík prehýbil, oživenie bolo rýchle

Podiel áut na priemysle a prepadol priemyselnej produkcie v máji v EÚ (yoy v %)

Zdroj: Eurostat, IFP

Registrácie áut obchodných partnerov SR (medziročný rast v %)

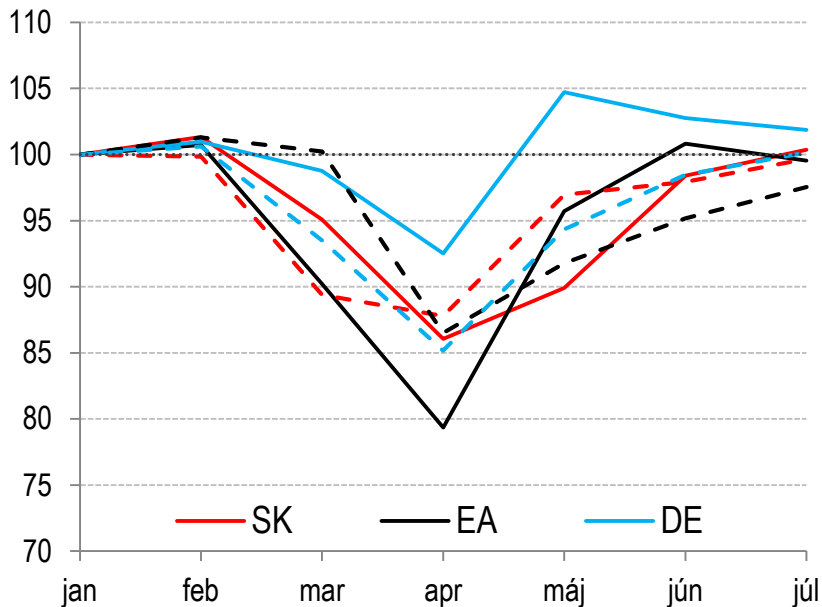

Zdroj: *acea.be, FRED, IFP, tradingeconomics.com* (údaje za júl a august)

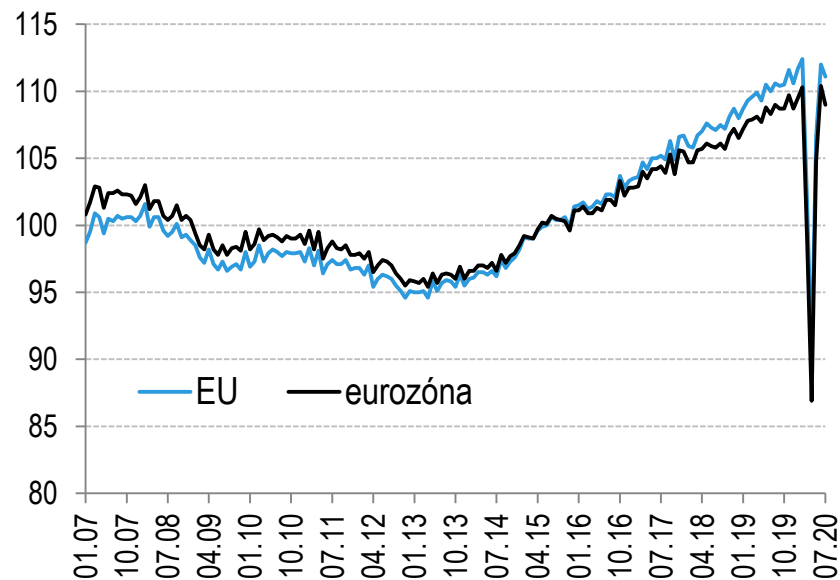
- Autopriemysel trpel globálne
- Čím väčší bol podiel výroby áut na celkovom priemysle v danej krajine, tým hlbší bol prepadol celého priemyslu
- Registrácie automobilov sa do leta odrazili od dna

Maloobchod v Európe dohnal predkrízovú úroveň

Vývoj maloobchodných tržieb (100 = jan 2020)

Tržby v maloobchode (SA, 100 = 2015)

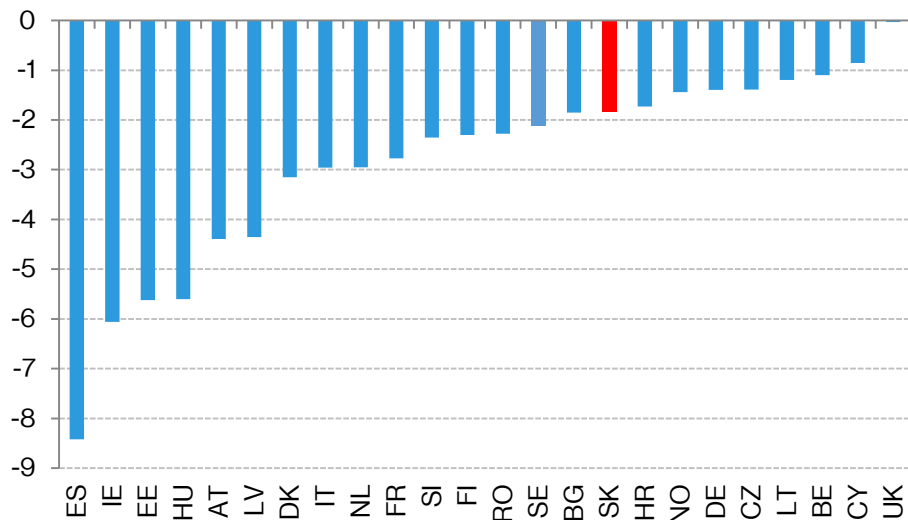

Zdroj: Eurostat, IFP

- Maloobchod v Európe sa ďalej oživuje, rast v eurozóne ťahá predovšetkým Nemecko
- Najväčšie straty zaznamenalo FR, ES, IT, kým v Nemecku bol maloobchod stabilný
- Vo V4 maloobchod klesol do apríla o 15%, ale do leta stratu dohnal

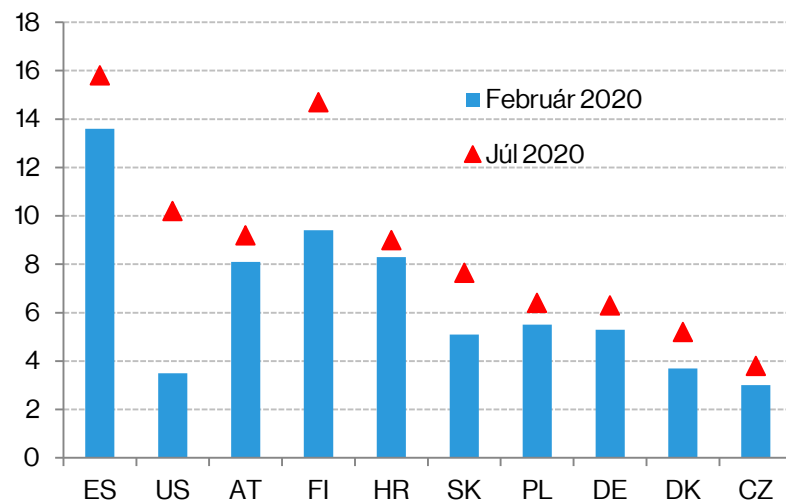
Rast miery nezamestnanosti je tlmený s výnimkou USA

Zamestnanosť: kumulatívna % zmena medzi 4Q2019 a 2Q 2020 (SCA/SA)

Zdroj: Eurostat

Miera nezamestnanosti

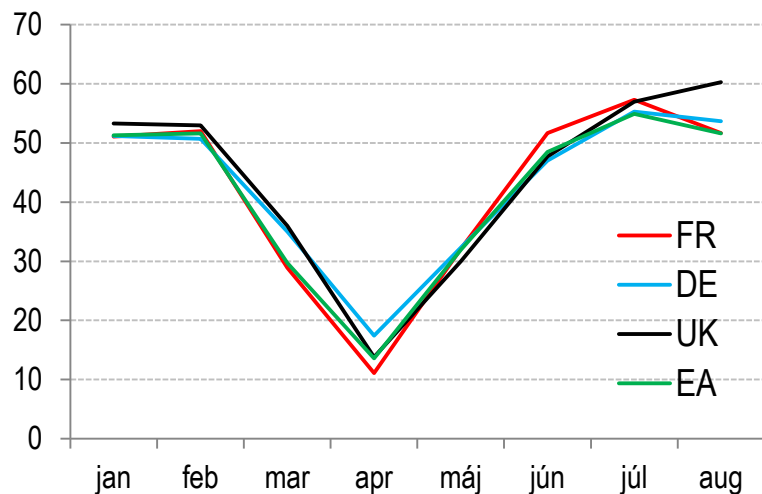

Zdroj: Regionálne úrady práce

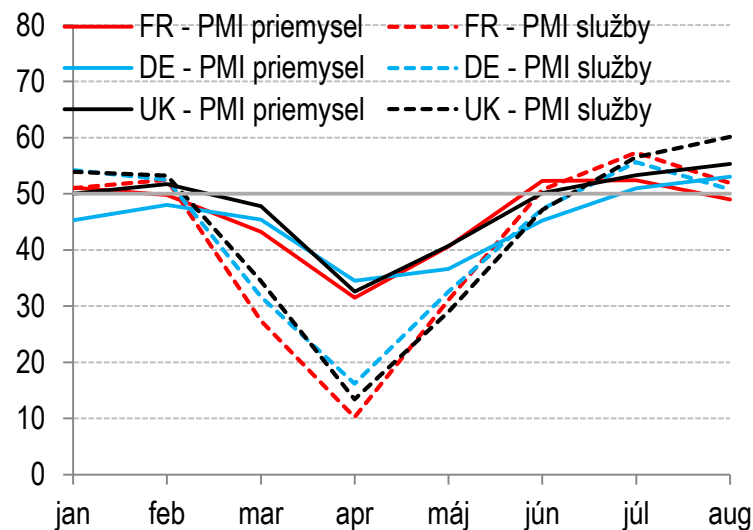
- Zamestnanosť klesla menej než sa čakalo
- Miera nezamestnanosti stúpila najmä v prvých dvoch mesiacoch krízy a odvtedy je stabilnejšia

Predstihové indikátory hlásia oživenie najmä v priemysle

Kompozitné PMI

Priemysel vs služby

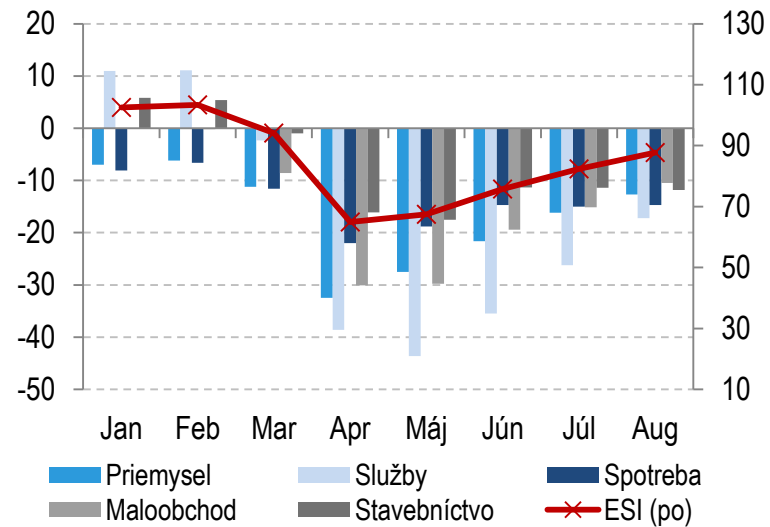
Zdroj: IHS, IFP

- PMI v eurozóne stiahli v kríze najmä služby, kým priemysel bol odolnejší
- Letné mesiace priniesli rastovú dynamiku do oboch sektorov

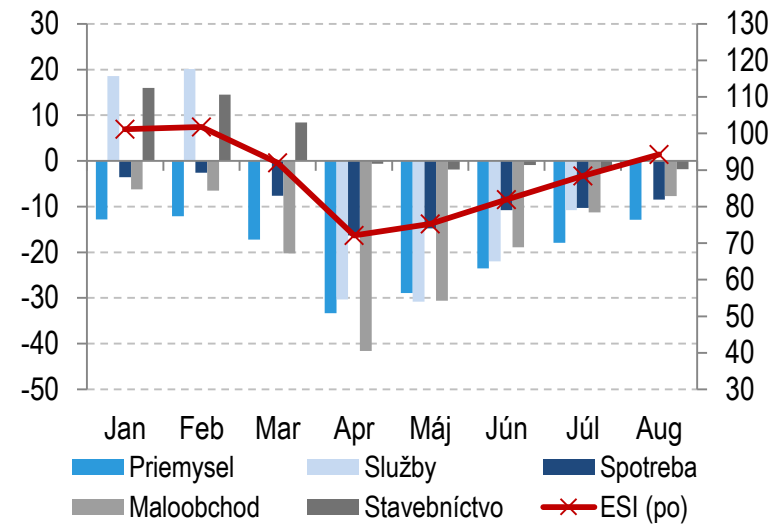

Sentiment v eurozóne stúpa: darí sa priemyslu, menej službám

ESI - Eurozóna

ESI - Nemecko

Zdroj: EK, IFP

- Celkový sentiment v eurozóne je na rastúcej trajektórii
- Nemecká ekonomika cyklicky spomaľovala už pred koronou
- ESI potvrdzuje robustnejšie oživenie v Nemecku aj pomalý rozbeh služieb

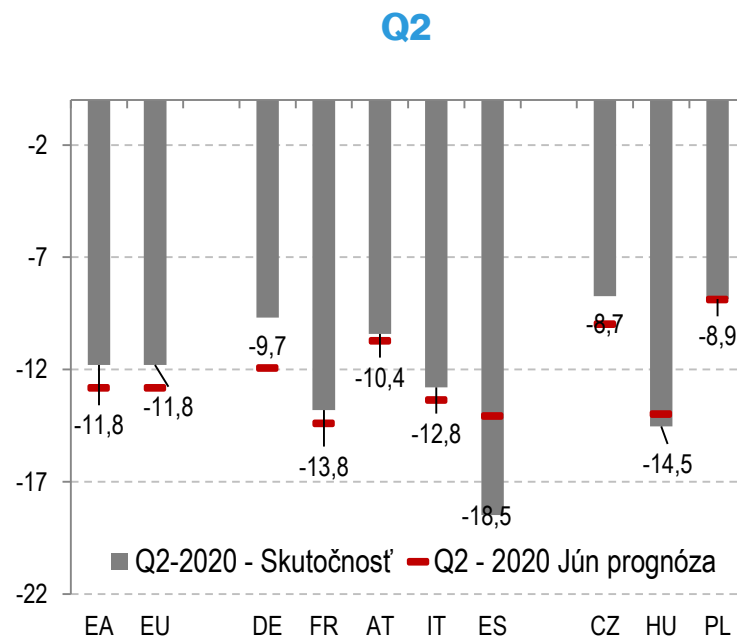
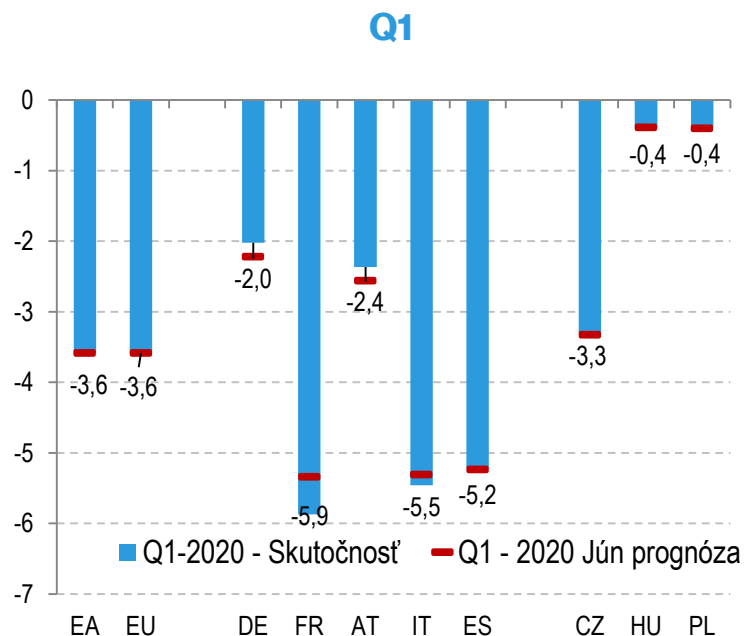

Predpoklady v zahraničnom prostredí

...

počítajú s tým, že k druhému rozsiahlemu obmedzeniu ekonomík nepríde

Q2 mierne pozitívnejší ako júnová prognóza

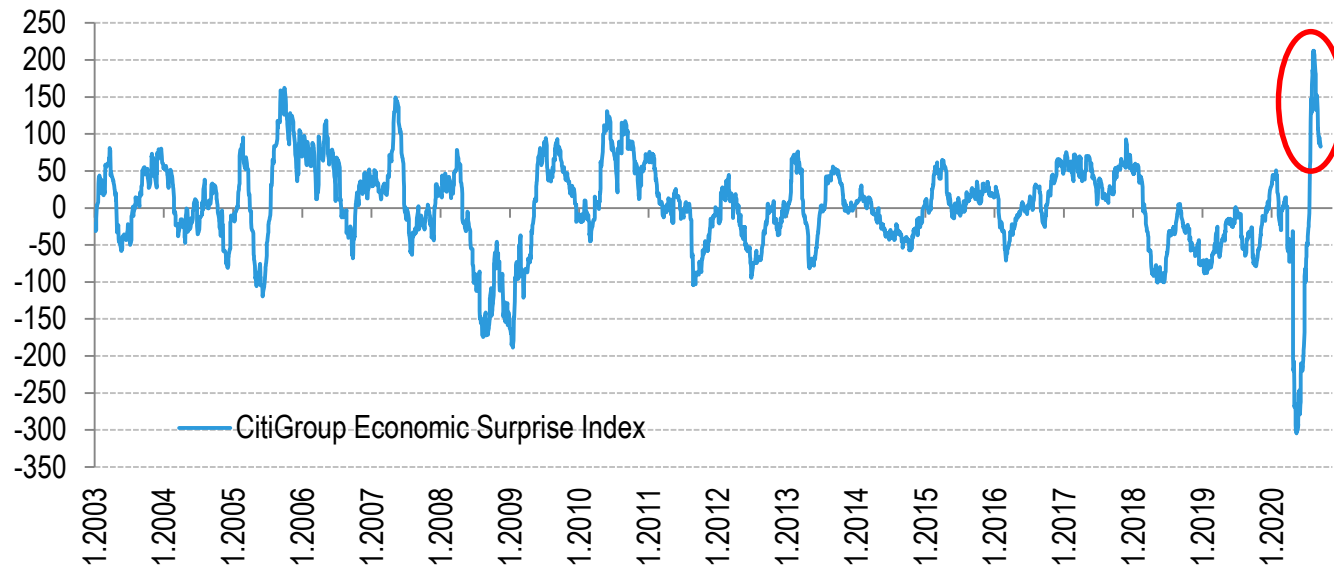
Zdroj: Eurostat, IFP

- Nemecku a Česku sa darilo viac než sa čakalo, naopak Španielsko zaostalo viac
- Ekonomikám orientovaným na priemysel sa počas oživenia darí lepšie než tým s veľkým zastúpením služieb

Posledné konjunkturálne prieskumy prebiehajú očakávaná

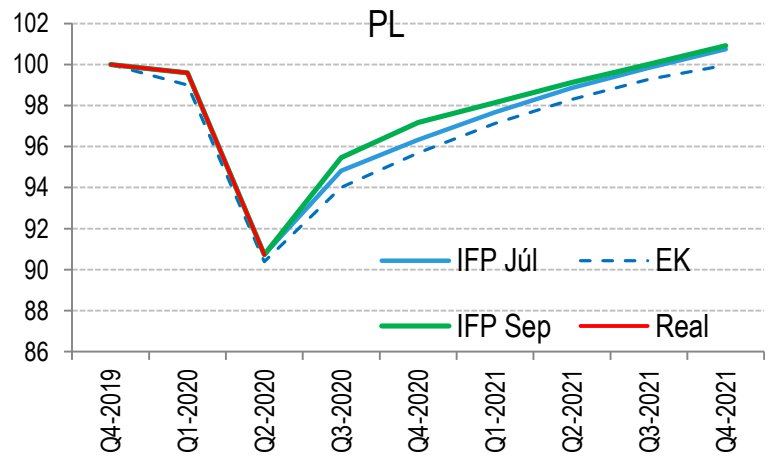
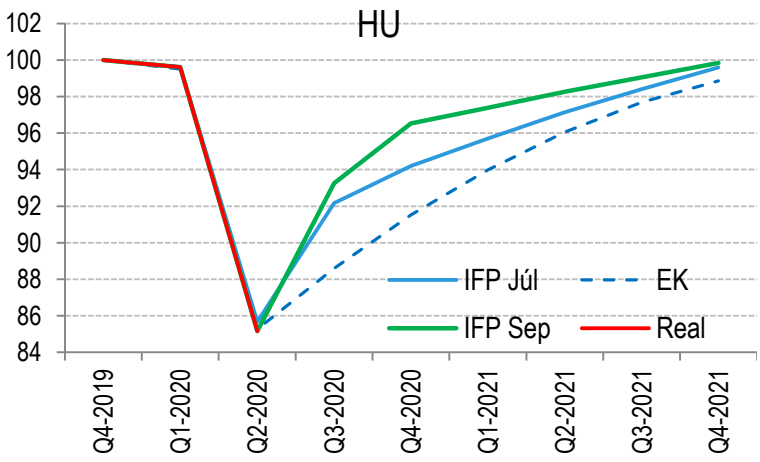
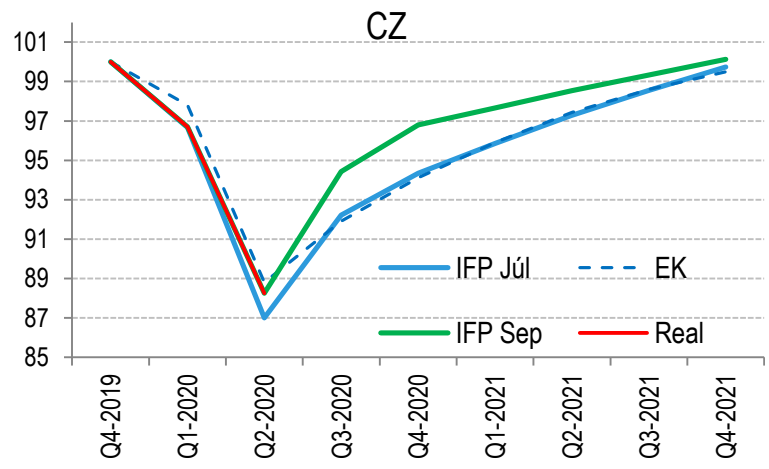
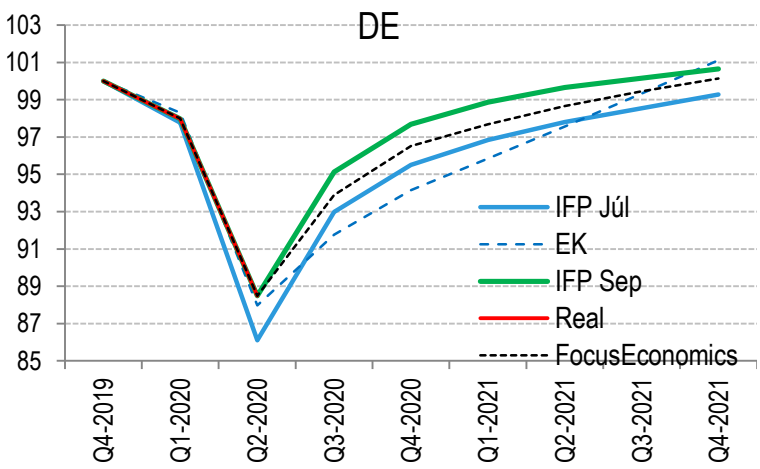
Index ekonomických prekvapení podľa CitiGroup

Zdroj: Citigroup

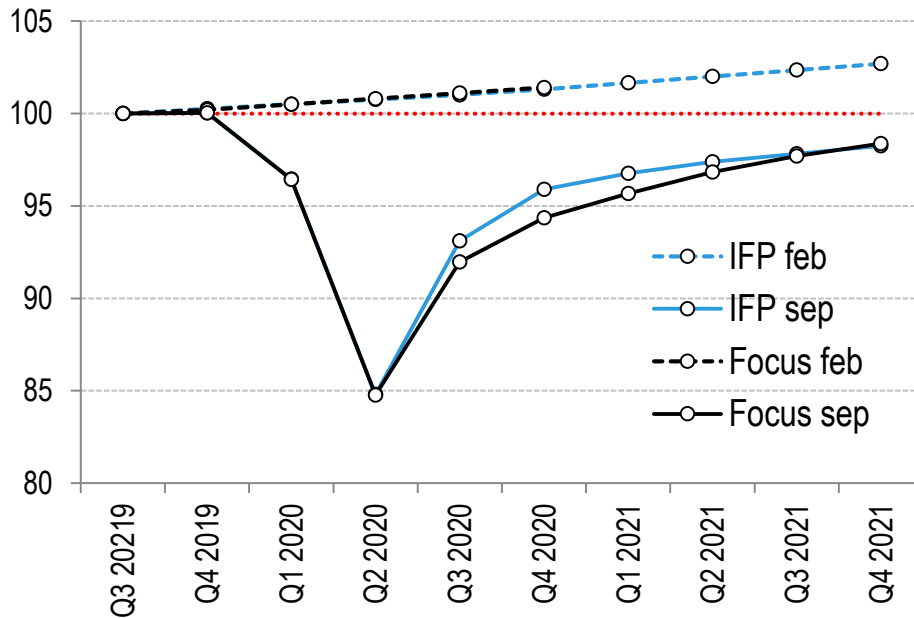
- Index ekonomických prekvapení je v druhom polroku pre eurozónu pozitívny (aj pre USA)
- Ekonomické výsledky v 3Q tak môžu byť priaznivejšie než predpovede

Zlepšujeme prognózu Nemecka a V3 na krátkom konci

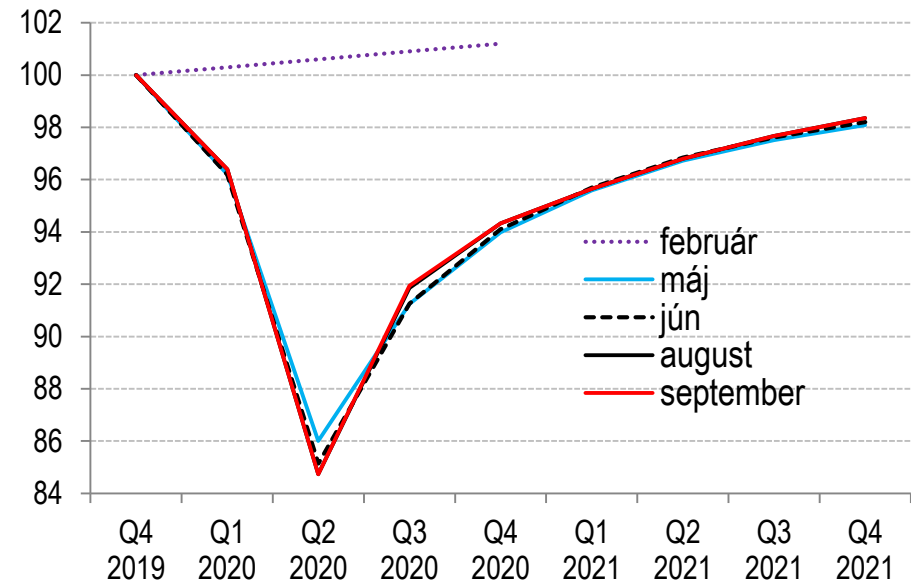

Prognóza pre Eurozónu je na krátkom horizonte mierne lepšia ako priemer trhu

IFP vs FocusEcon február vs september

FocusEcon od februára do septembra

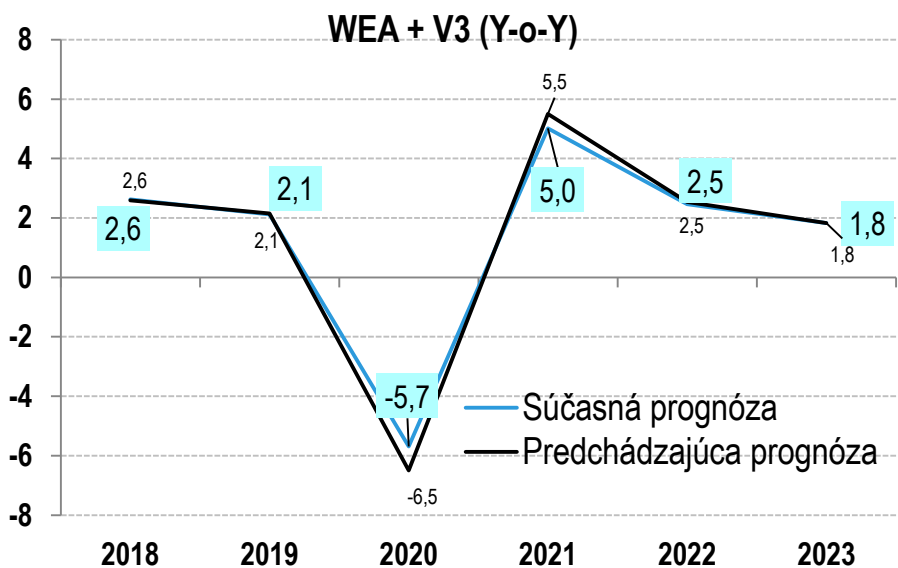

Zdroj: FocusEconomics, IFP

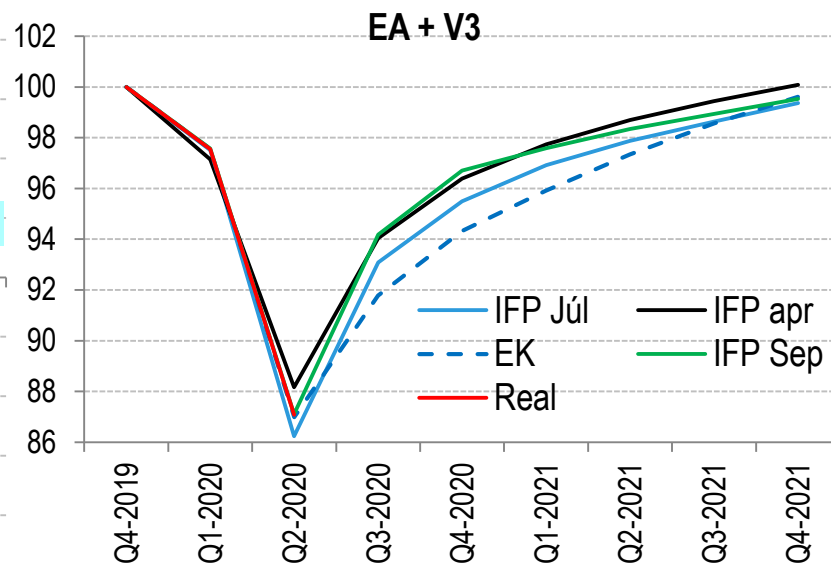
- Predpokladáme mierne lepšie oživenie v 3Q v porovnaní s trhom pre predstihové ukazovatele
- Zároveň predpokladáme od 2H2021 zvoľnenie rastu HDP v súlade s dlhodobým priemerom EA, kým trh čaká silnejšiu dynamiku v celom budúcom roku (v priemere 1%)

Prognóza pre váženú eurozónu a V3 mierne lepšia v 2020

Prognóza do roku 2023

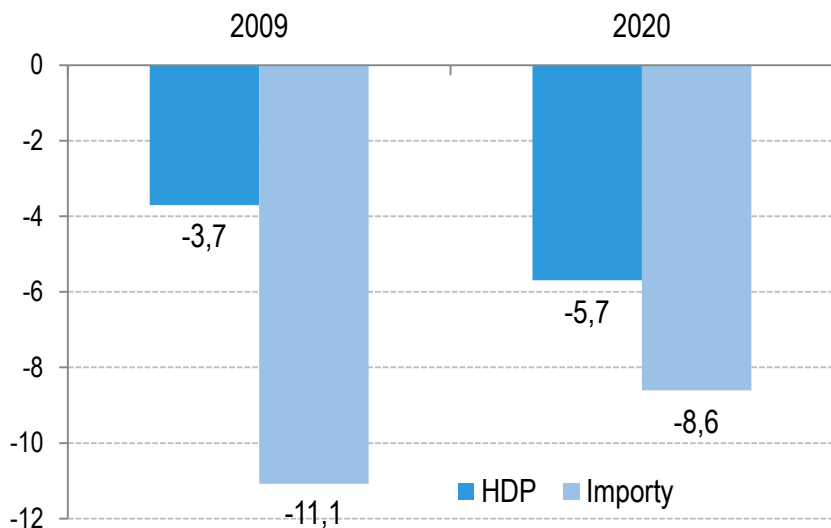
Prognóza – levelový pohľad

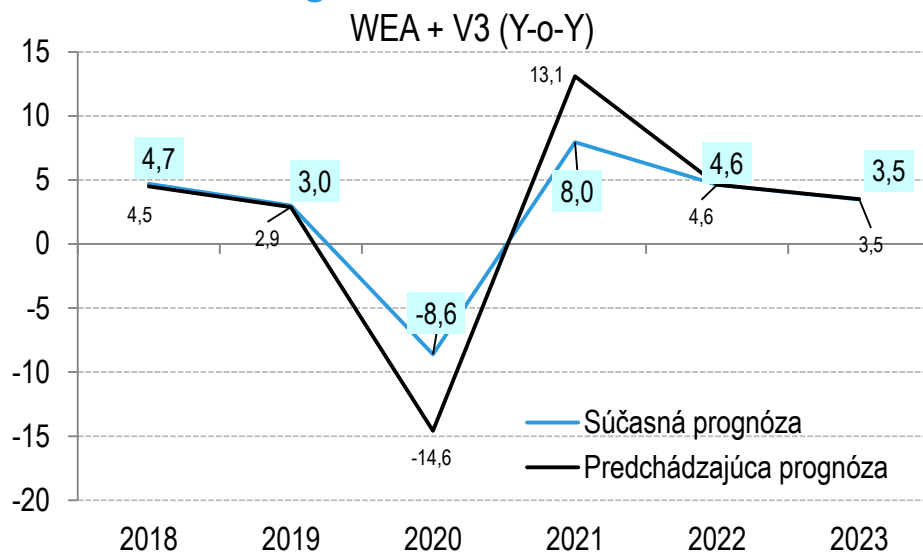
Sept-2020	2019					Revízie					Jún 2020				
	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023
vážená EA+V3	2,1	-5,7	5,0	2,5	1,8	0,0	0,8	-0,5	0,0	0,0	2,1	-6,5	5,5	2,5	1,8
vážená EA	1,2	-6,5	5,2	-	-	0,1	0,7	-0,6	-	-	1,1	-7,2	5,8	-	-
Nemecko	0,6	-5,2	5,0	-	-	0,0	1,7	-0,4	-	-	0,6	-6,9	5,4	-	-
Česko	2,3	-5,3	5,2	-	-	-0,2	1,5	-0,5	-	-	2,5	-6,8	5,7	-	-
Poľsko	4,2	-3,3	4,0	-	-	0,0	0,4	-0,1	-	-	4,2	-3,7	4,1	-	-
Maďarsko	4,9	-5,3	5,3	-	-	0,0	0,7	0,1	-	-	4,9	-6,0	5,2	-	-

EA+V3 importy zareagovali na krízu oveľa slabšie než v minulosti

Pokles HDP a importov – 2009 a 2020

Prognóza do roku 2023

	Sept-2020					Revízie					Jún 2020				
	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023
vážená EA+V3	3,0	-8,6	8,0	4,6	3,5	0,1	6,0	-5,1	0,0	0,0	2,9	-14,6	13,1	4,6	3,5
vážená EA	3,0	-8,7	7,5	-	-	0,4	7,0	-6,6	-	-	2,6	-15,7	14,1	-	-
Nemecko	2,6	-7,9	8,2	-	-	0,7	7,1	-5,1	-	-	1,9	-15,0	13,3	-	-
Česko	1,3	-8,8	8,2	-	-	-0,2	7,1	-5,1	-	-	1,5	-15,9	13,3	-	-
Poľsko	2,9	-8,9	7,7	-	-	0,0	1,3	-0,7	-	-	2,9	-10,2	8,4	-	-
Maďarsko	6,9	-7,2	9,9	-	-	0,0	4,7	-3,9	-	-	6,9	-11,9	13,8	-	-

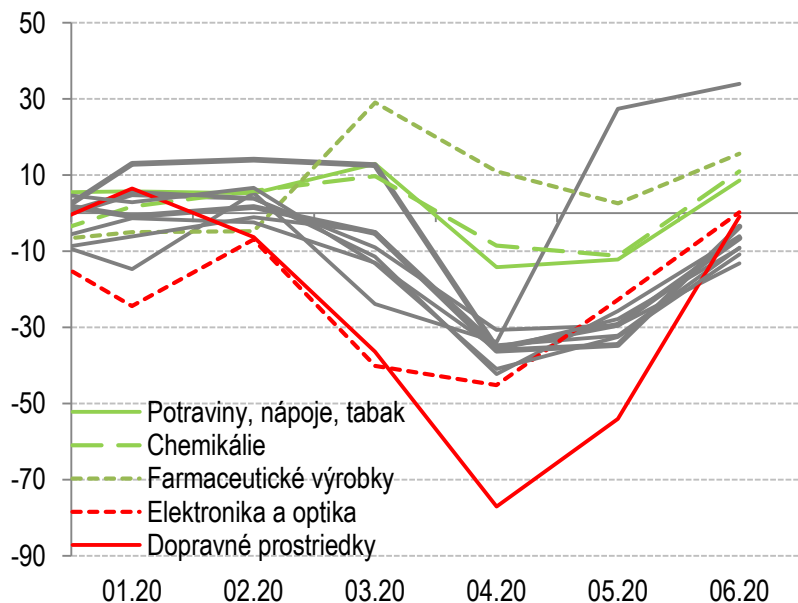

SLOVENSKO

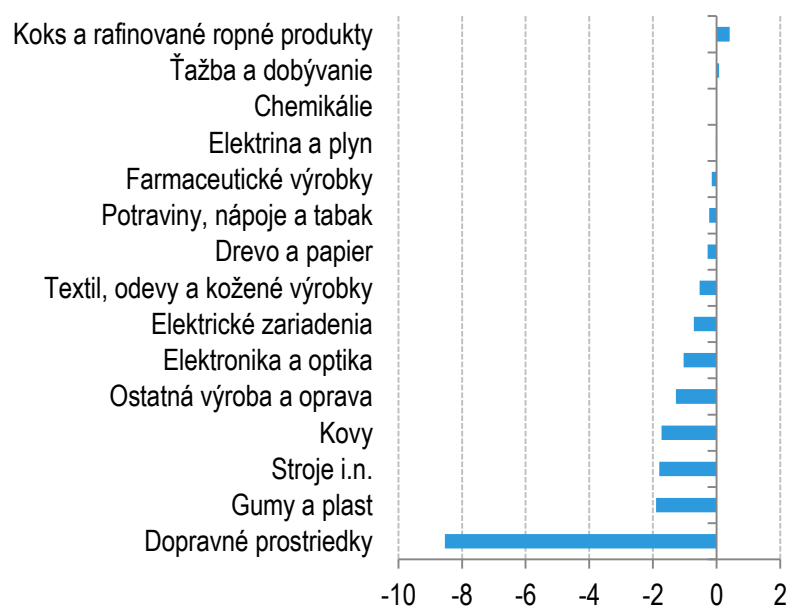
Vývoj v domácom priemysle stiahli automobilky

Tržby v priemyselných odvetviach
(medziročný rast v %)

Zdroj: ŠÚSR, IFP

Príspevky odvetví k poklesu priemyselnej
produkcie v SR (1. polrok 2020)

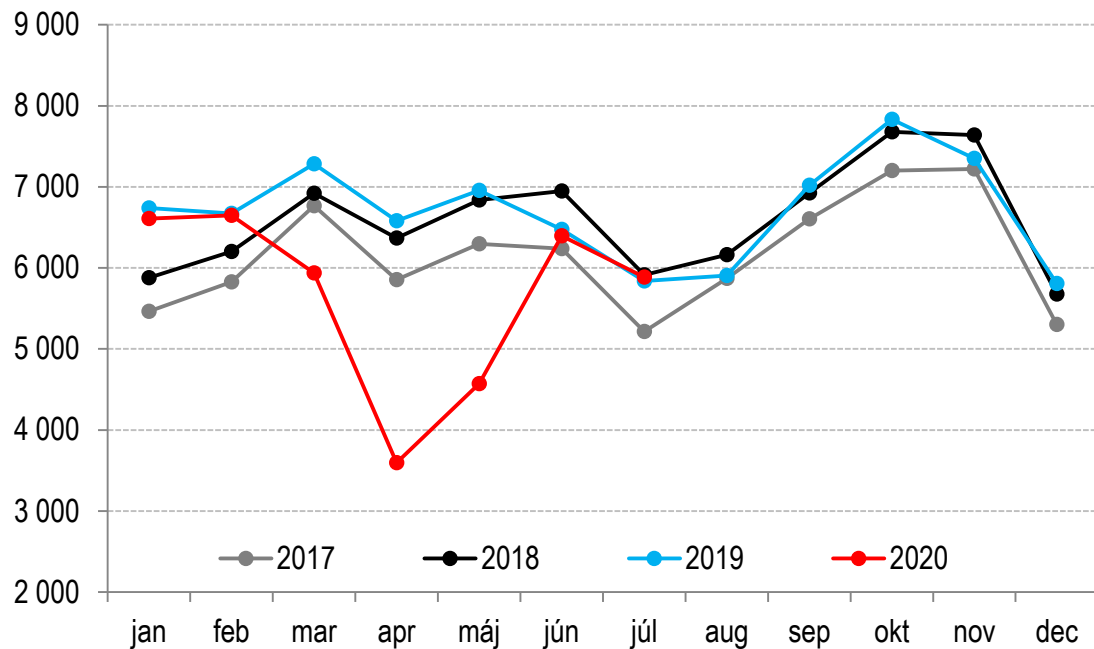

Zdroj: ŠÚSR, IFP

- Farmaceutický sektor v kríze benefitoval
- Výroba potravín bola menej volatilná
- Najmenej sa darilo elektropriemyslu a automobilkám, ktoré v prvom polroku prispeli k poklesu priemyselnej produkcie polovicou
- Koks a ropa: rástli len kvôli bázičnému efektu (vlani v máji a júni 2019 mal Slovnaft odstávku)

Export sa však rýchlo vrátil na minuloročné úrovne

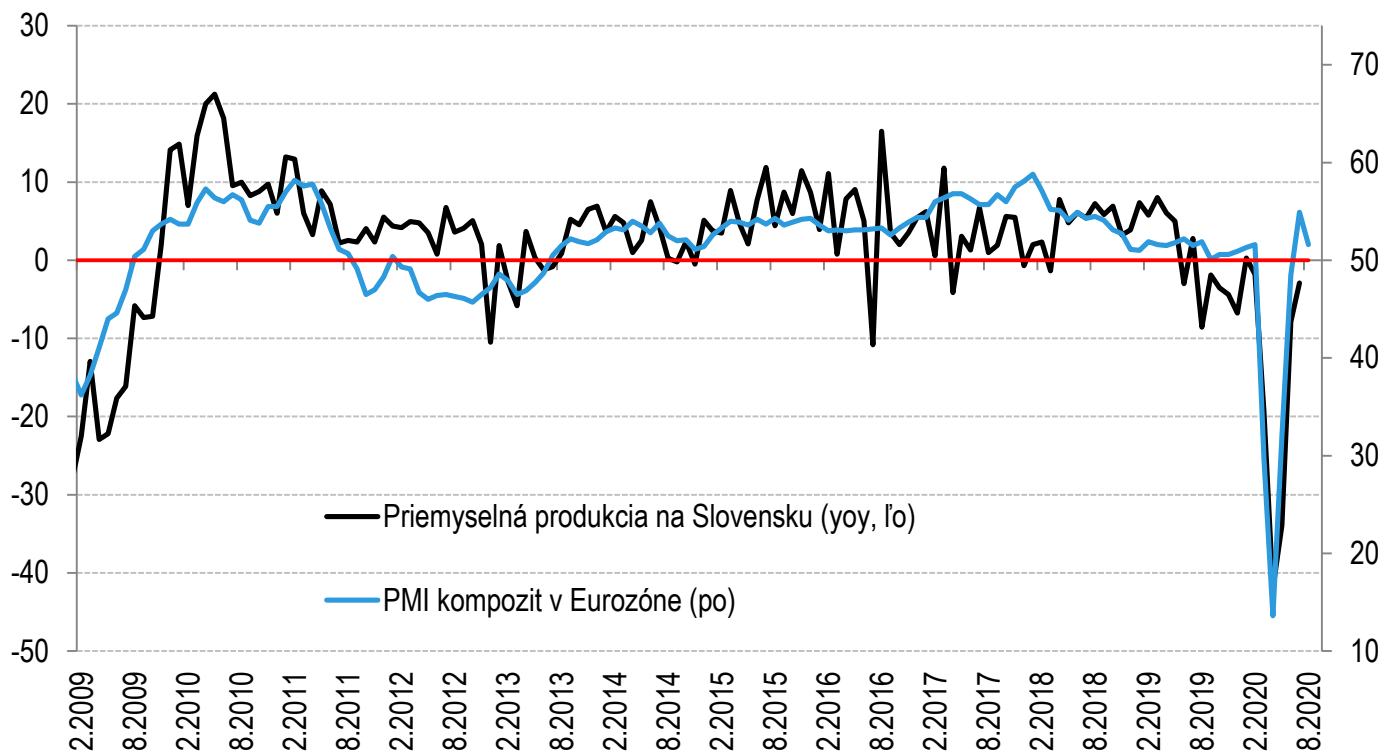
Export tovarov podľa mesiacov v eur

Zdroj: ŠÚ SR, IFP

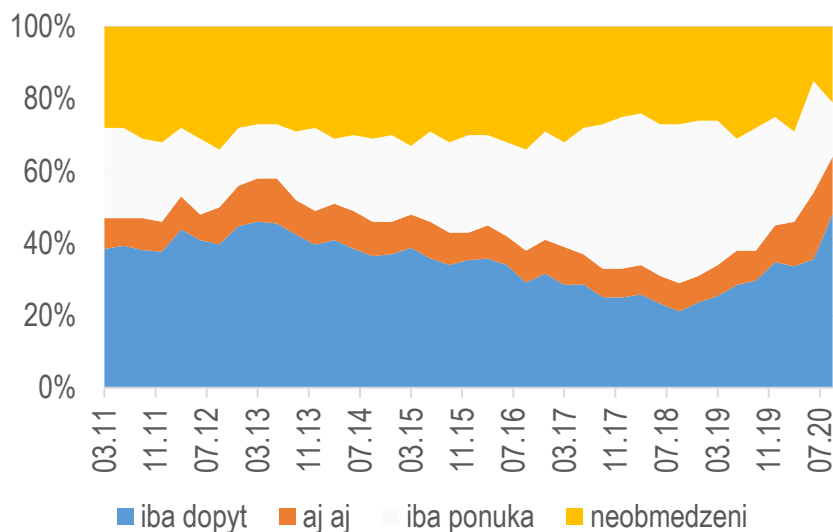
- Export potiahli najmä automobilky
- Niektoré sektory ešte zaostávajú: chemikálie a ďalšie trhové výrobky

Predstihové ukazovatele aktivity v eurozóne podporujú výhľad SK priemyslu

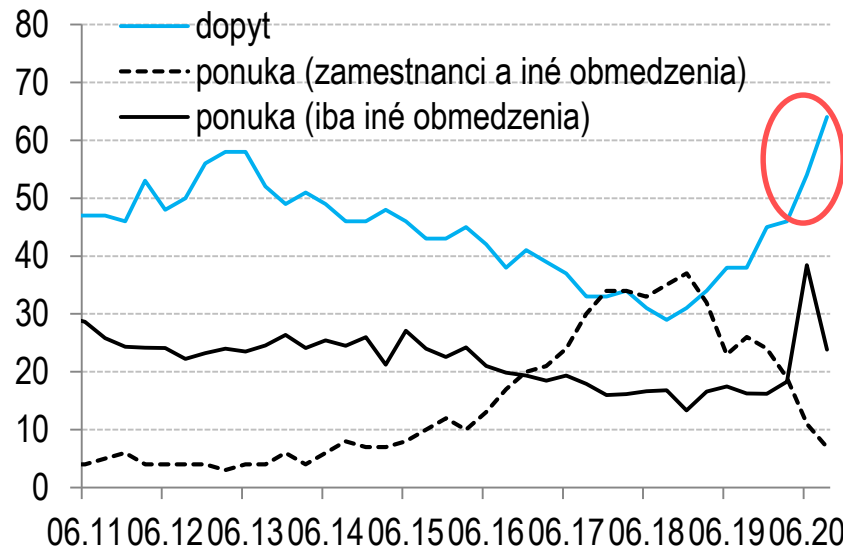
Obmedzujúce faktory v priemyselnej výrobe SK

Obmedzujúce faktory v priemyselnej výrobe
(podiel respondentov v %)

Zdroj: SUSR, výpočty IFP

Obmedzujúce faktory v slovenskom
priemysle (% respondentov)

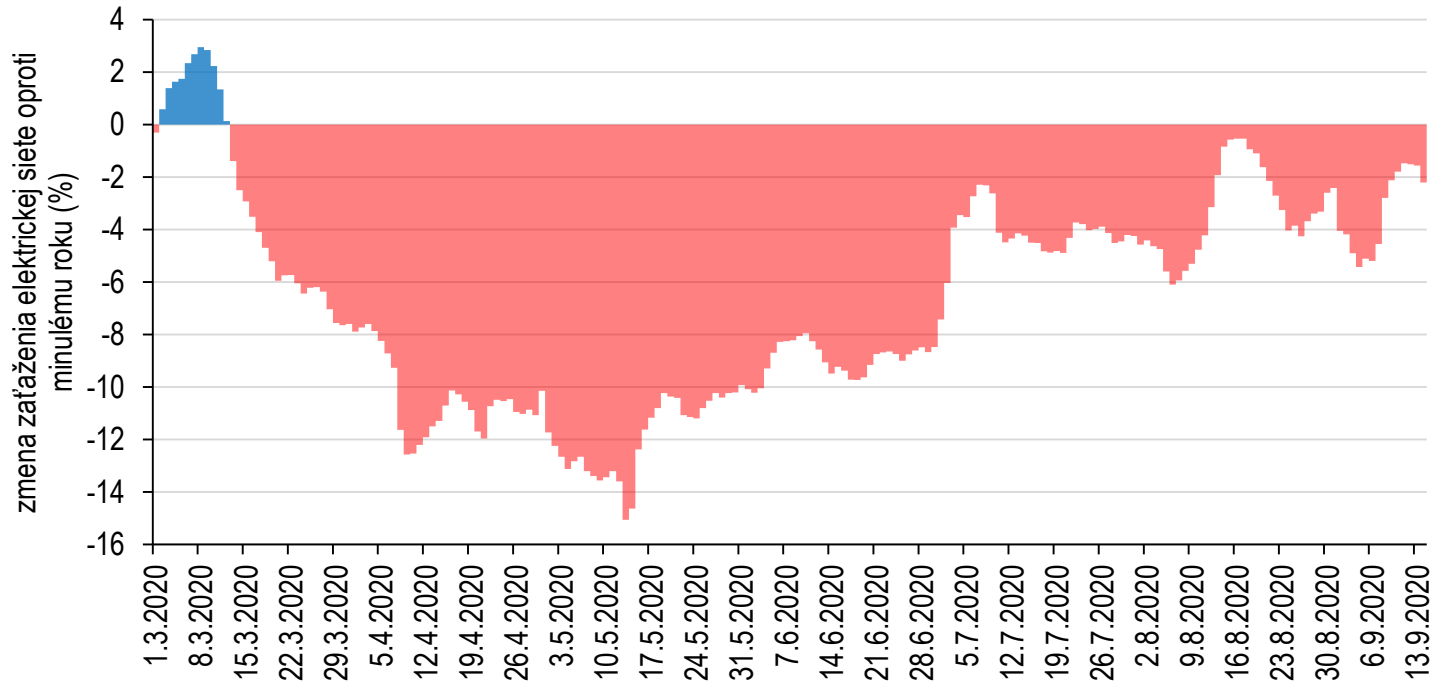

Zdroj: ŠÚ SR, IFP

- Slovenských priemyselníkov obmedzoval počas koronakrízy najmä nedostatočný dopyt, finančné obmedzenia a iné faktory
- Nedostatok zamestnancov a výrobných zariadení obmedzoval výrobu len minimálne.

Vyššia spotreba elektriny znamená viac aktivity v priemysle

Zaťaženie elektrickej siete na Slovensku
(% zmena oproti minulému roku)

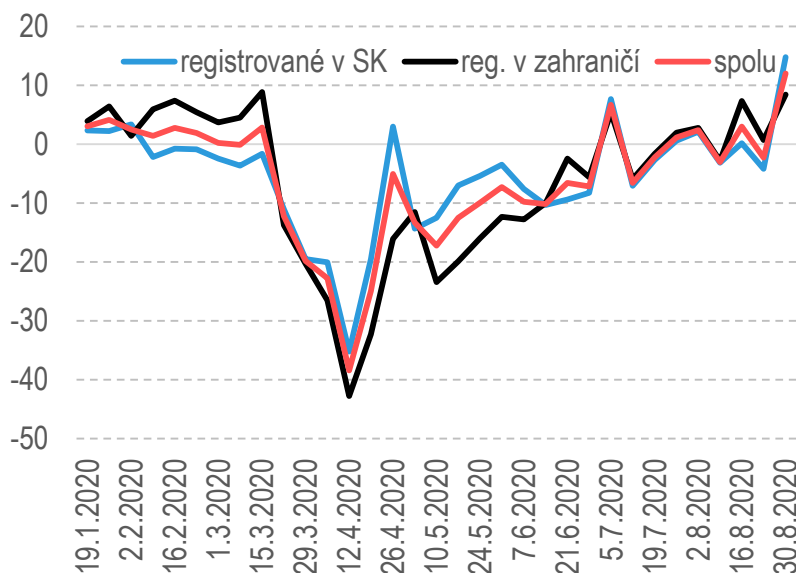
Zdroj: dae.sepsas, IFP

- Spotreba elektriny sa v lete zotavila, čo je pozitívny ukazovateľ z priemyslu

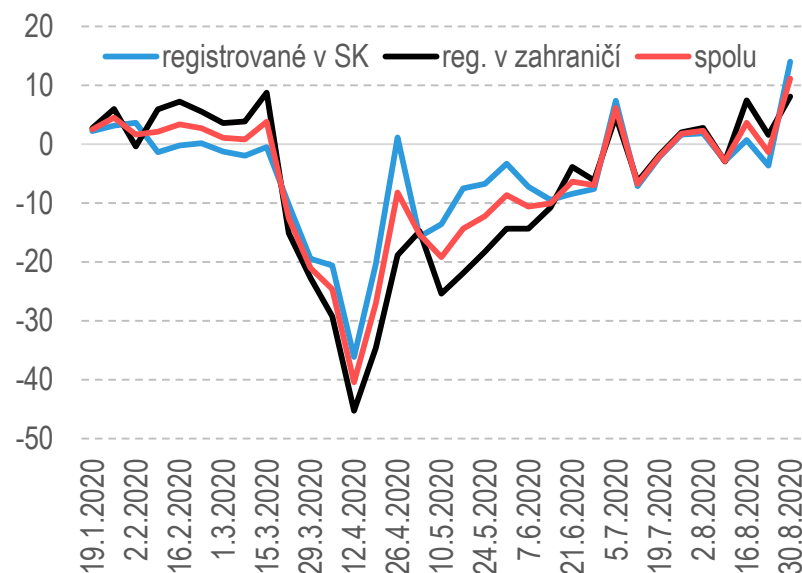
Výkon nákladnej dopravy je už na úrovni minulého leta

Počet najazdených km nákladnej dopravy
(% zmena oproti minulému roku)

Zdroj: Skytoll, IFP

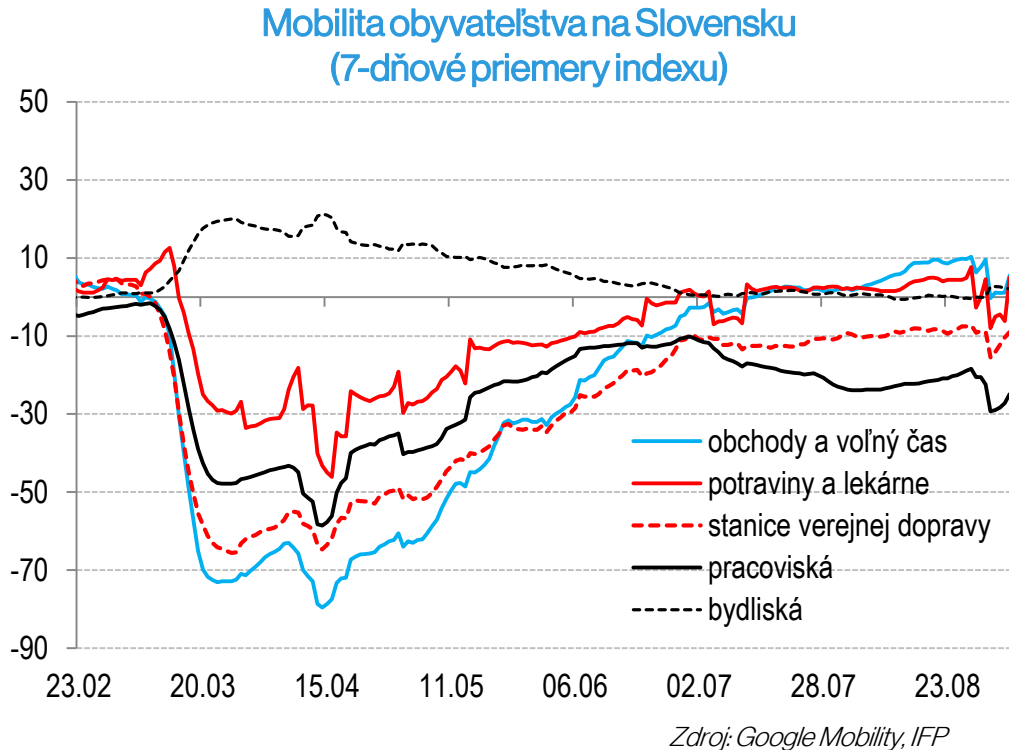
Zaplatené mýto
(% zmena oproti minulému roku)

Zdroj: Skytoll, IFP

- Nákladná doprava vymazala v júli a auguste stratu, čo je signál zvýšenej aktivity medzinárodného tranzitu, ale aj služieb a priemyslu

Mobilita ľudí sa vrátila do normálu

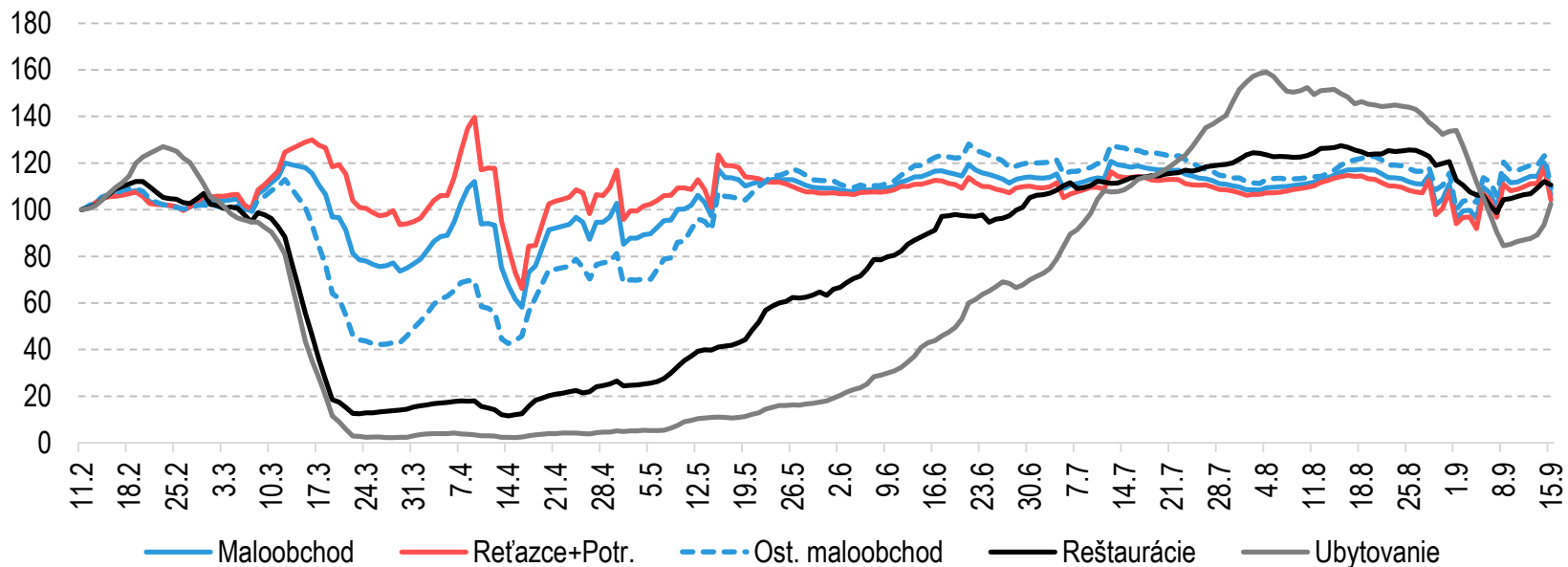

- Do leta sa vrátila mobilita ľudí do práce takmer do normálu
- Napravila sa z veľkej časti aj mobilita do tranzitných staníc, čo signalizuje zlepšenie výkonov verejnej dopravy
- V júli a auguste je v údajoch badateľná letná sezóna, keď mobilita do práce klesá no mobilita v bydlisku nerastie: to znamená, že ľudia dovolenkujú

Leto pomohlo ťažko skúšaným sektorom okolo turizmu

Tržby eKasa podľa sektorov
(index, 11.2. = 100)

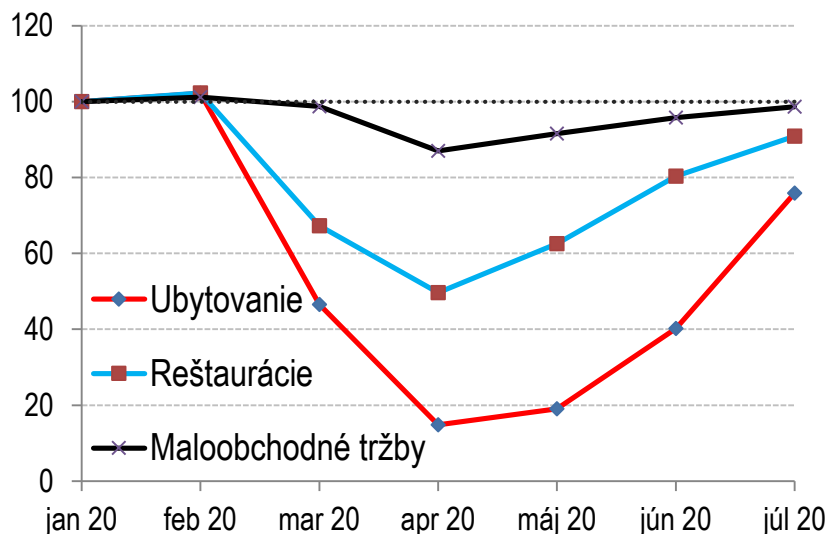

Zdroj: eKasa, IFP

- Letná dovolenková sezóna potiahla tržby v sektore ubytovania a tiež v reštauráciách
- V porovnaní s minulou sezónou však tržby ešte nemusia byť vyššie

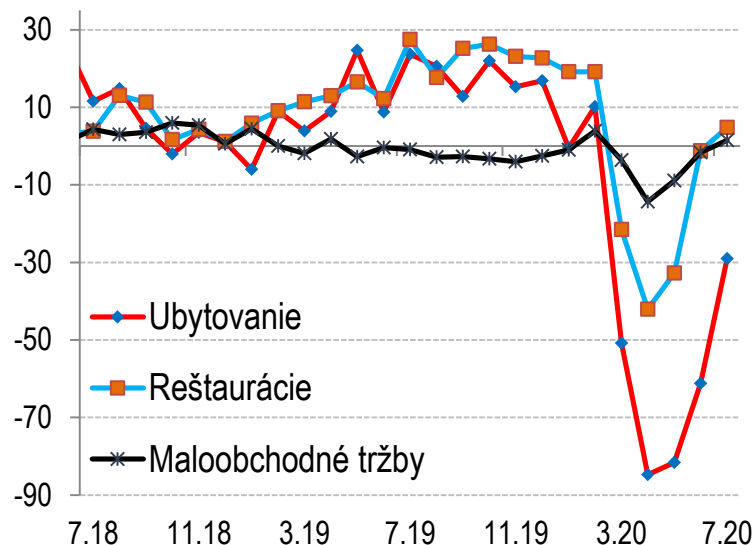
Najviac zasiahnuté služby: reštaurácie a ubytovanie

Tržby vo vybraných odvetviach
(100 = jan 2020)

Zdroj: ŠÚ SR, IFP

Tržby vo vybraných odvetviach
(medziročný rast v %)

Zdroj: ŠÚ SR, IFP

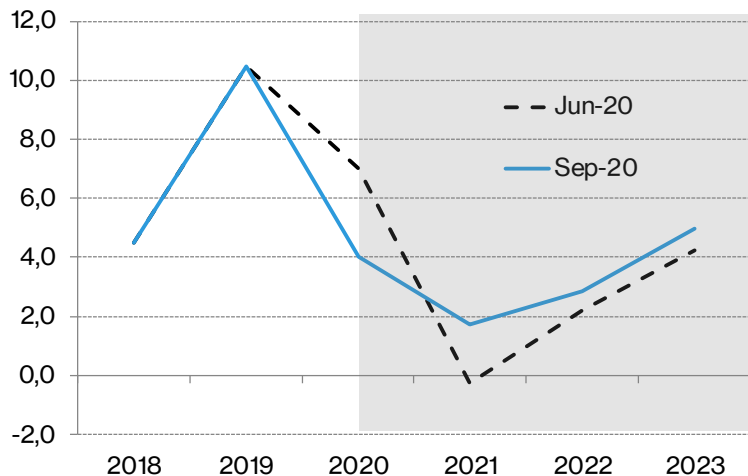
- Reštaurácie sa takmer plne zotavili už do leta
- Sektor ubytovania v júni zaostával ešte o 60%, no letná sezóna mu pomohla. Trpia však hotely, biznis turizmus, kongresový turizmus, a pod.

I Predpoklady prognózy v domácom prostredí

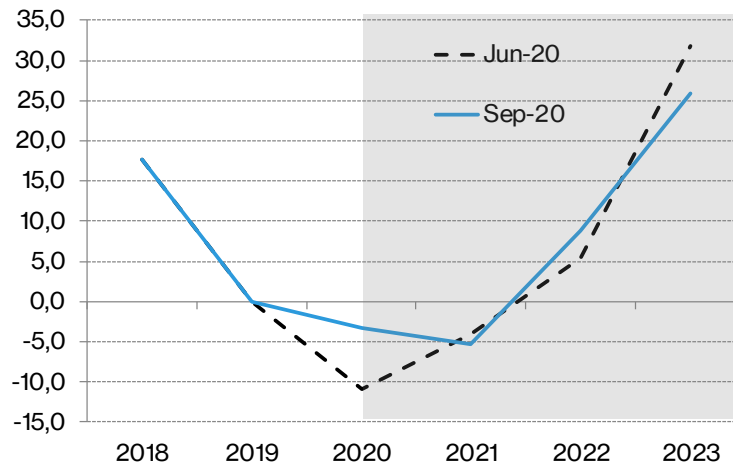
- Predpokladáme, že niektoré obmedzenia zostanú v platnosti do polovice roku 2021, no nepríde k razantnému sprísneniu opatrení ako tomu bolo v 1H2020 podľa Oxford Stringency Indexu
- Oživenie v 3Q bude predbiehať vývoj u našich partnerov vďaka rýchlemu nábehu (novej) automobilovej výroby
- Prognóza zahŕňa predpoklad malej konsolidácie v 2021 a od roku 2022 konsolidáciu v objeme 0,5 % štrukturálneho salda
- Čerpanie RRF je pozitívnym rizikom a hodnotíme ho v oddelenom rizikovom scenári

Fiškálna projekcia: KSVS + THFK

Vládna spotreba

Vládne investície

Rok 2020

- Kompenzácie ovplyvnené OČR/PN, klesla medzispotreba aj naturálne sociálne dávky

Rok 2021

- Nižšia báza 2020 a miernejšia konsolidácia

Rok 2022-2023

- Vyššia inflácia vedie k vyšším zložkám spotreby

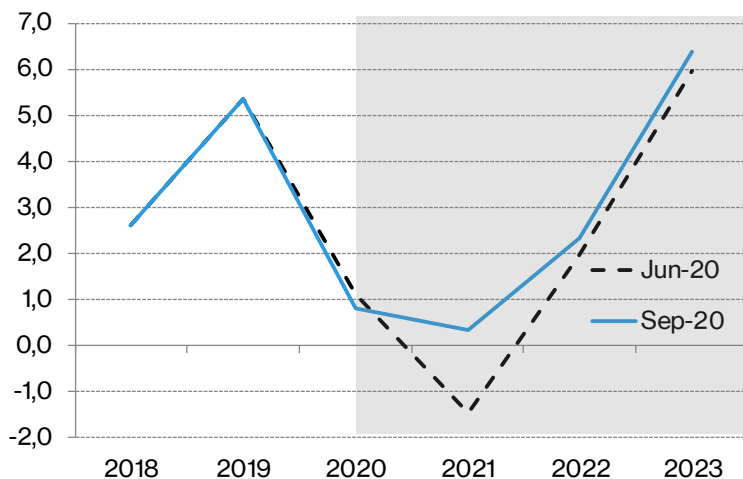
Sep 2020

Rok 2020

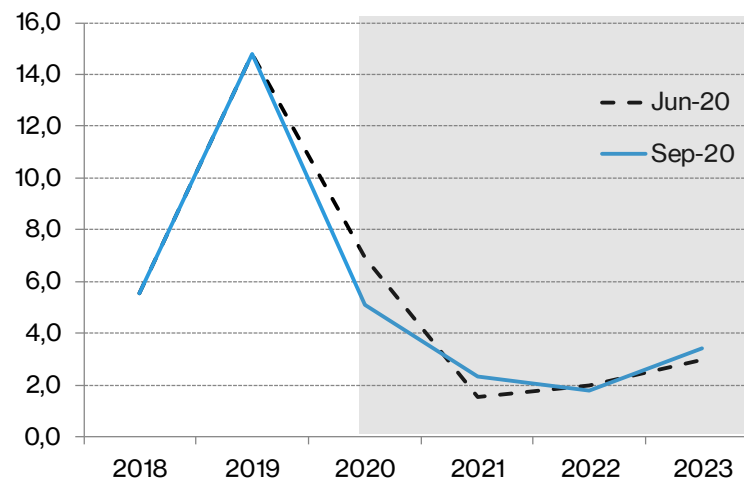
- Miernejší prepád v Q2020

Medzispotreba a kompenzácie

Medzispotreba

Kompenzácie

Rok 2020

- Kompenzácie ovplyvnené OČR/PN...

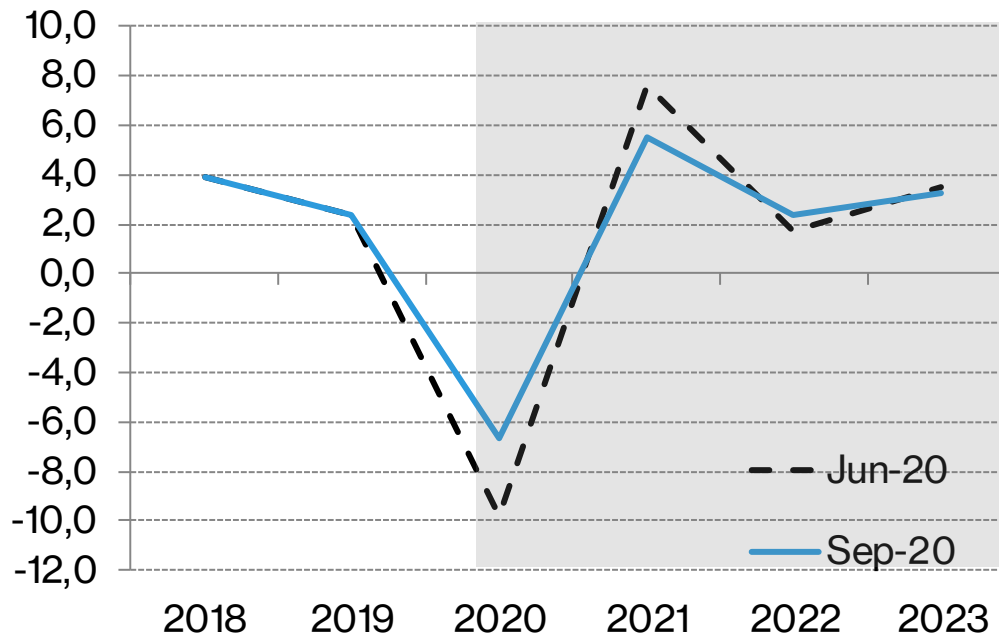
Rok 2021

- ...s opačným dopadom v 2021 cez bázický efekt

HDP na rekordných minimách

Reálny rast

2018		2019			2020			2021			2022			2023		
skut.	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	
3,9	2,4	2,4	0,0	-9,8	-6,7	3,1	7,6	5,5	-2,1	1,8	2,4	0,6	3,5	3,3	-0,2	

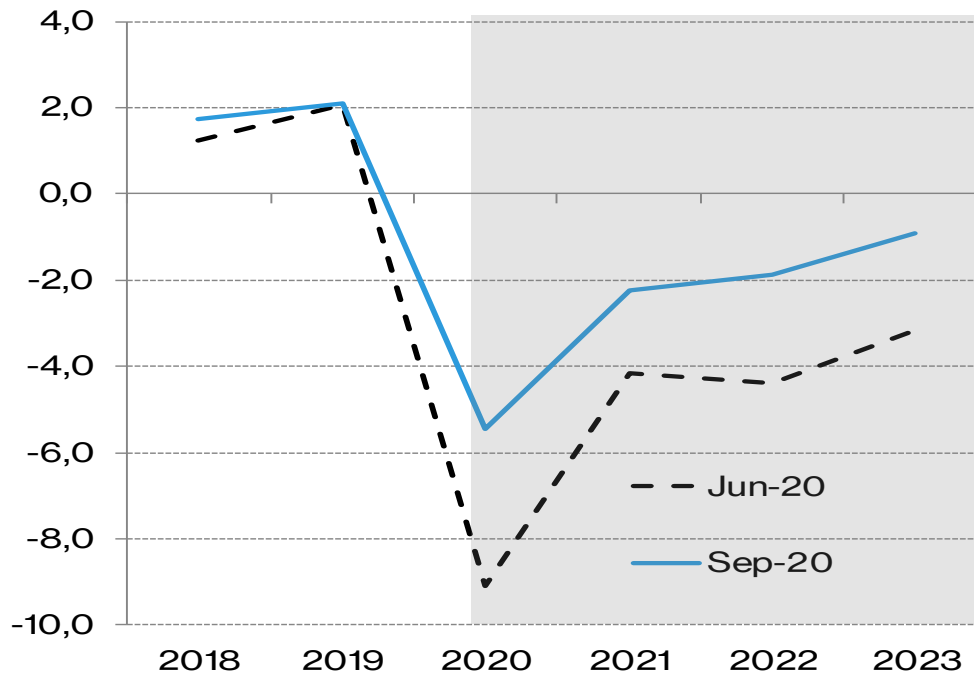

Rok 2020

- Miernejší prepad pre lepšiu Q2, a pre rýchlejšie oživenie ekonomiky

Revízia produkčnej medzery

2018	2019			2020			2021			2022			2023		
skut.	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ
1,7	2,1	2,1	0,0	-9,1	-5,5	3,6	-4,2	-2,2	2,0	-4,4	-1,9	2,5	-3,2	-0,9	2,3

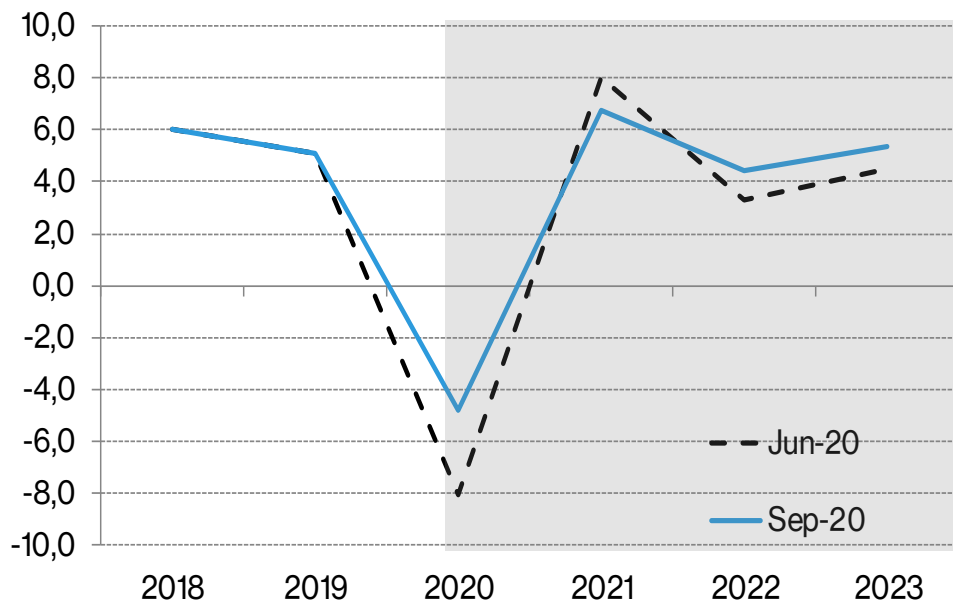
2020

- Otvorenie produkčnej medzery bude tlmené menším prepadom ekonomiky

Nominálne HDP

Bežné ceny

	2018				2019				2020				2021				2022				2023			
	skut.	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ		
mld. EUR	89,6	94,2	94,2	0,0	86,5	89,6	3,1	93,5	95,7	2,2	96,6	99,9	3,3	100,9	105,3	4,4	100,9	105,3	4,4	100,9	105,3	4,4		
nominálny rast	6,0	5,1	5,1	0,0	-8,1	-4,8	3,3	8,0	6,7	-1,3	3,3	4,4	1,1	4,5	5,4	0,9	4,5	5,4	0,9	4,5	5,4	0,9		
reálny rast	3,9	2,4	2,4	0,0	-9,8	-6,7	3,1	7,6	5,5	-2,1	1,8	2,4	0,6	3,5	3,3	-0,2	3,5	3,3	-0,2	3,5	3,3	-0,2		
rast deflátora	2,0	2,6	2,6	0,0	1,9	1,9	0,0	0,4	1,1	0,7	1,5	2,0	0,5	1,0	2,1	1,1	1,0	2,1	1,1	1,0	2,1	1,1		

2020 - 2023

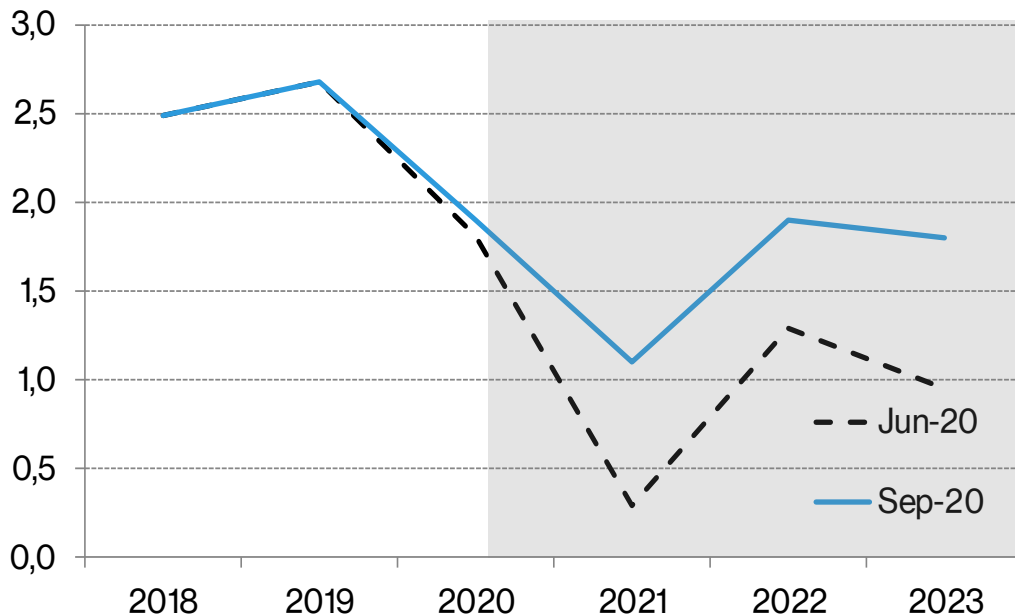
- Nominálny výkon je vyšší kvôli lepšej reálnej ekonomike a kvôli vyššej inflácii

Inflácia: spomalenie na konci horizontu

Inflácia																		
	2018			2019			2020			2021			2022			2023		
	skut.	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ		
CPI	2,5	2,7	2,7	0,0	1,8	1,9	0,1	0,3	1,1	0,8	1,3	1,9	0,6	1,0	1,8	0,8		
HICP	2,5	2,8	2,8	0,0	1,9	2,0	0,1	0,3	1,1	0,8	1,3	1,9	0,6	1,0	1,8	0,8		

Spotrebiteľská inflácia (CPI)

Rok 2021

- Rýchlejšie oživenie ekonomiky a lepší trh práce
- Vyššia daň z tabaku,
- Cena elektriny neklesne (0% rast)
- Zrušenie obedov zadarmo

2022-23

- Miernejšia produkčná medzera a vyššia daň z tabaku

Inflácia

Vývoj jednotlivých zložiek

Medziročné rasty zložiek inflácie

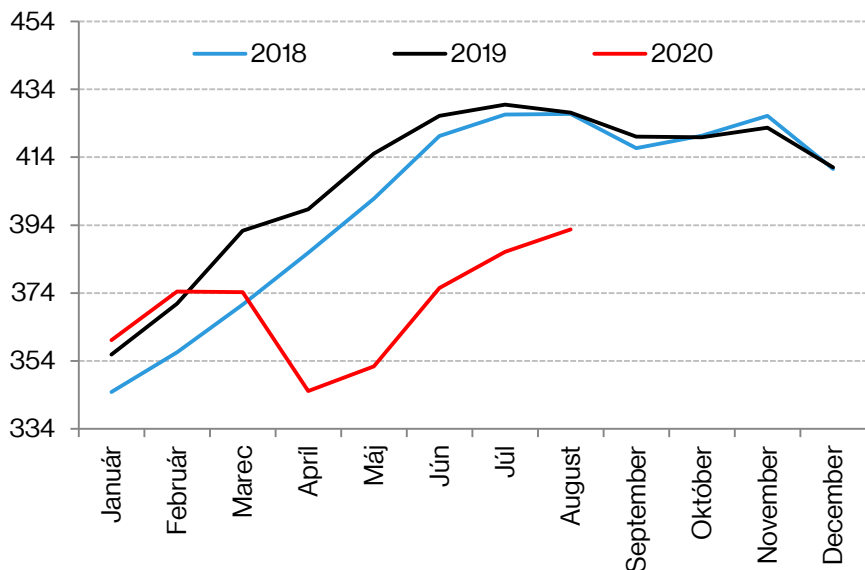
	2019	2020	2021	2022	2023
HICP	2,8	2,0	1,1	1,9	1,8
CPI	2,7	2,0	1,1	1,9	1,8
Regulované ceny	3,9	3,1	-1,3	1,8	0,7
Jadrová inflácia	2,4	1,7	1,7	1,9	2,1
Ceny potravín	4,4	3,1	1,7	2,3	2,0
Čistá inflácia	1,9	1,3	1,7	1,8	2,1
Pohonné hmoty	-1,7	-10,1	1,6	0,1	0,6
Služby	2,9	2,6	1,7	1,9	2,3
Tovary	1,4	1,3	1,7	1,9	2,1

- Ceny potravín rastú prvý polrok mierne rýchlejšie kvôli vyšším nákupom potravín domácnosťami (a nižšou spotrebou jedla v práci a reštauráciách)
- Zníženie regulovaných cien plynu a tepla v roku 2021 s postupným návratom na pôvodné úrovne
- Ceny palív odrážajú zmeny v predpokladoch o cenách ropy
- Zvýšenie daní z tabaku a DPH
- Konsolidácia spomalí dopyt po službách a tovaroch v roku 2023

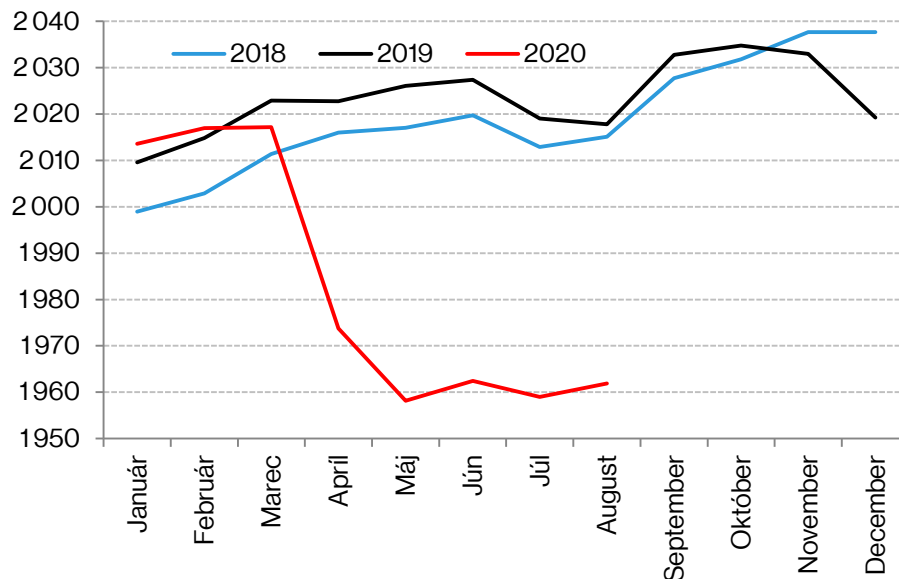
TRH PRÁCE

Počty zamestnaných prestal klesať...

Počty dohôd, Sociálna poisťovňa, tis.

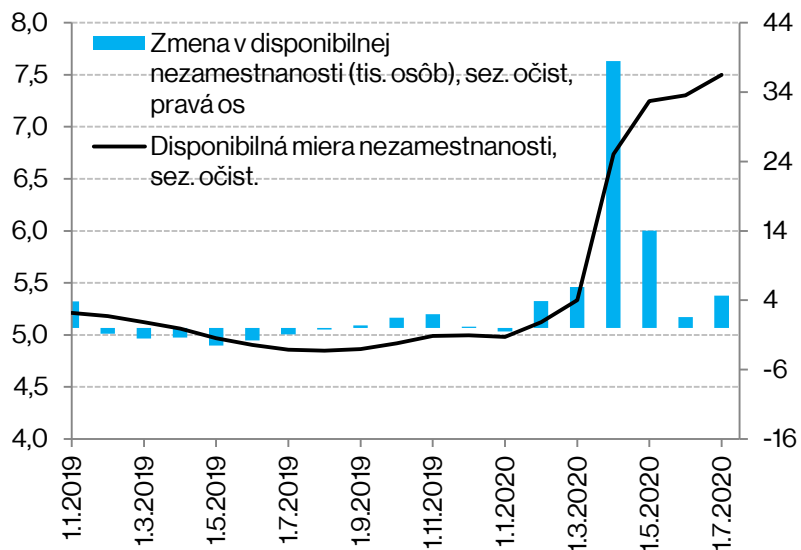
Počty zamestnancov, Sociálna poisťovňa, tis.

- V auguste mierne medzimesačné oživenie zamestnanosti (+ 3 tis.)
- Oproti roku 2019 však v auguste chýba 56 tis. pracovných miest

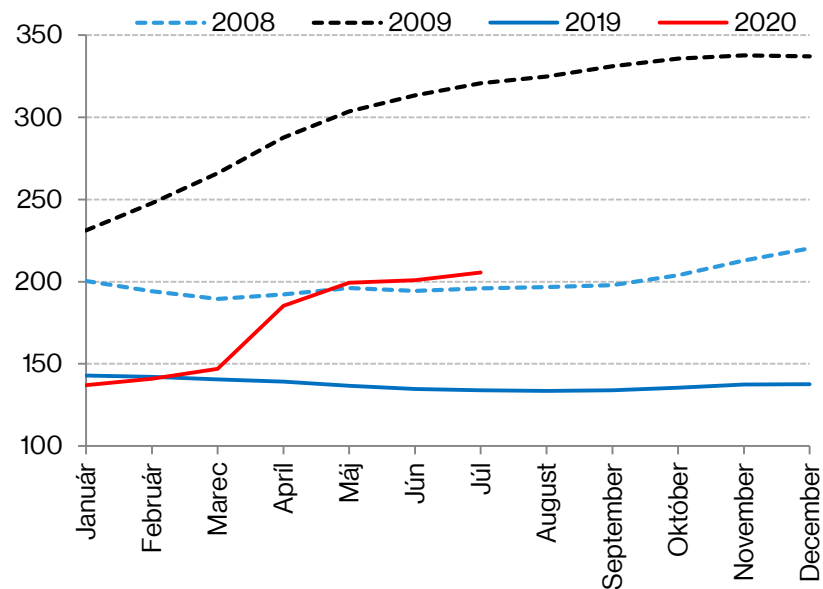
... a trh práce sa stabilizuje

Rast disponibilnej miery nezamestnanosti (SA IFP, % vľavo, tis. osôb vpravo)

Zdroj: ÚPSVaR

Vývoj disponibilnej nezamestnanosti, vs. kríza 2009 (SA IFP, tis.)

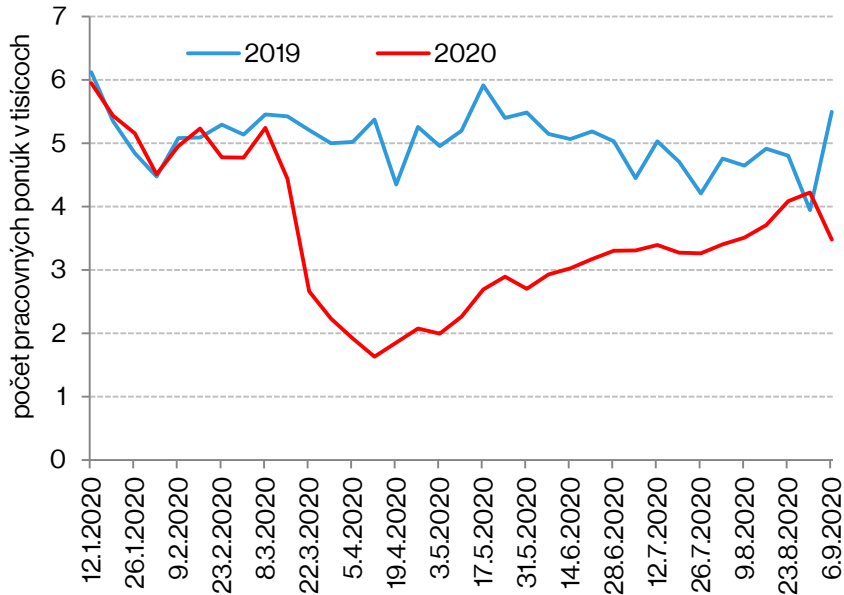

Zdroj: ÚPSVaR

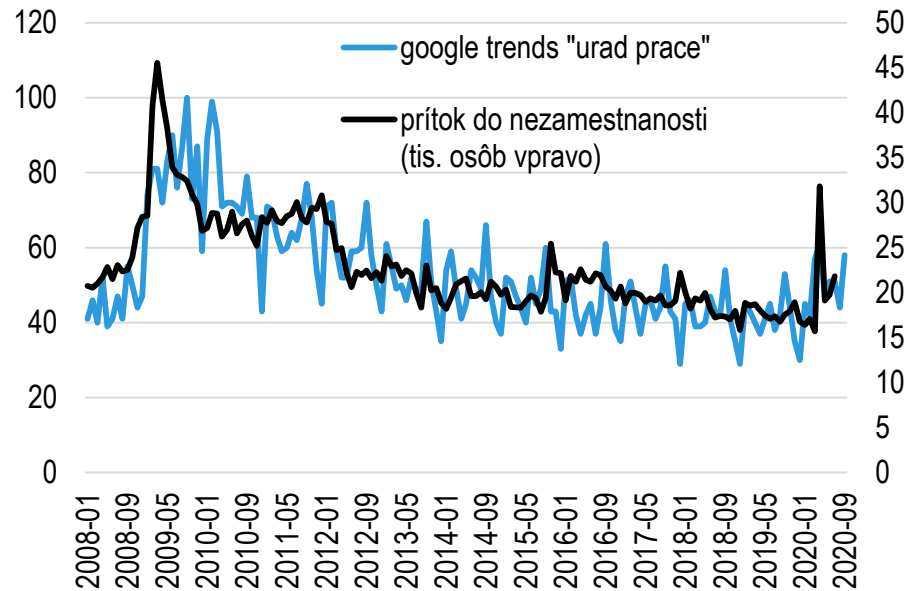
- Disponibilná miera nezamestnanosti v júli stúpila na 7,6 %, od marca stúpila o 2,5 p.b. a nárast nezamestnanosti v kríze je tak miernejší, ako sa očakávalo
- V porovnaní s krízou v roku 2009 je prepád zamestnanosti prudší, resp. koncentrovaný len do 2 mesiacov

Zotavuje sa dopyt po práci ?

Ponuky na profesia.sk

Google trends vs. Prítoky ÚoZ (pravá os, tis.)

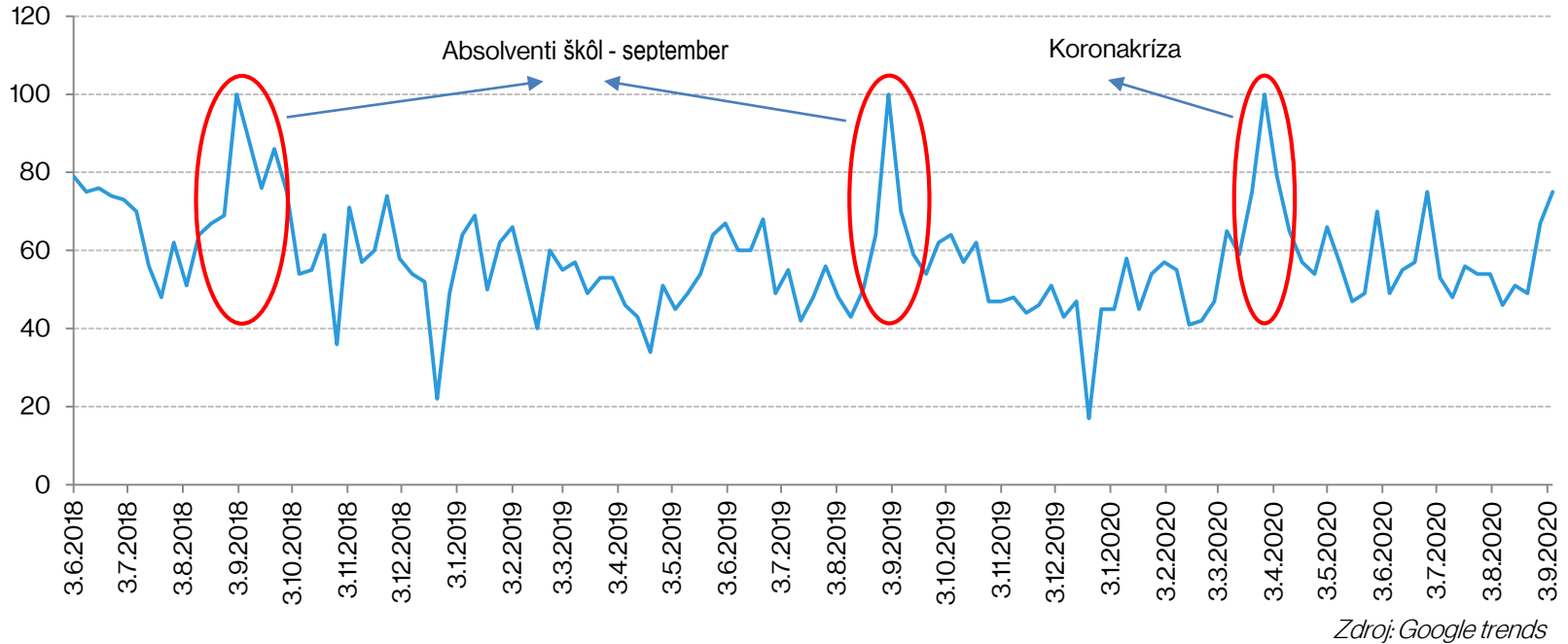
Zdroj: Profesia, Google, IFP

- Po dlhom období zotavovania dopytu po práci, prvý septembrový týždeň neprijemne prekvapil
- Google trends vyhľadavanie slovného spojenia „urad prace“ ukazuje na obvyklý nárast hľadania na začiatku septembra pre vyšší počet absolventov

Dokáže trh práce umiestniť absolventov?

Google trends – vyhľadávanie slovného spojenia „úrad práce“
(index)

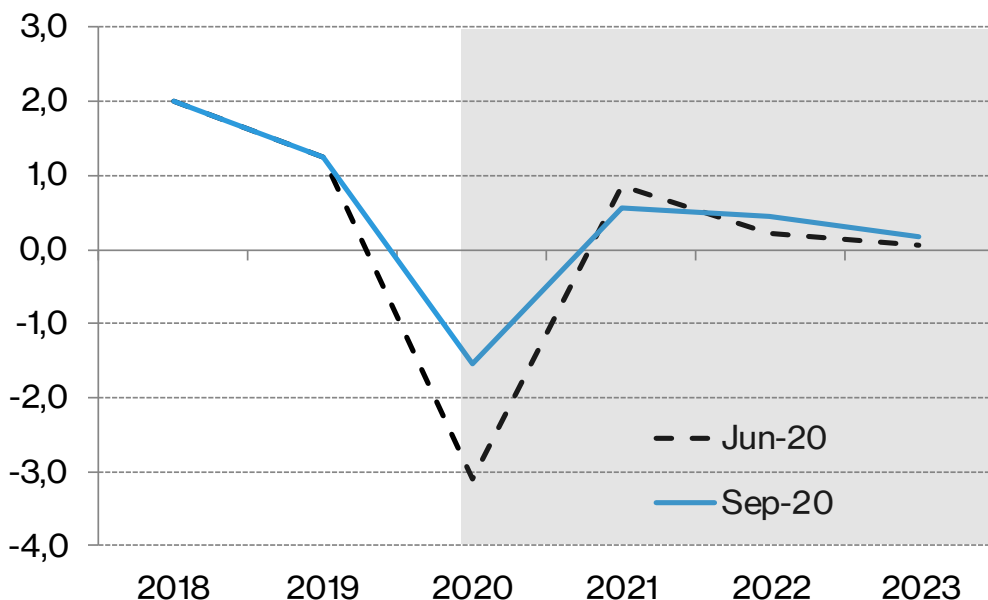

- Internetové vyhľadávanie slovného spojenia „úrad práce“ momentálne nenaznačuje prudký nárast nezamestnanosti v 2. polroku
- Pre nezamestnanosť bude v krátkom horizonte podstatné, koľko absolventov sa dokáže umiestniť na trhu v septembri
- Negatívnym rizikom stále ostáva druhá vlna šírenia koronavírusu, ktorá by mohla opätovne výrazne spomaliť ekonomickú aktivitu a viesť k rýchlejšiemu nárastu nezamestnanosti do konca roka

Zamestnanosť

Rast podľa ESA2010

2018		2019			2020			2021			2022			2023		
skut.	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	
2,0	1,2	1,2	0,0	-3,1	-1,5	1,6	0,9	0,6	-0,3	0,2	0,5	0,3	0,1	0,2	0,1	

Rok 2020

- Prepad zamestnanosti pribrzdili vládne opatrenia
- Výrazne lepší 2Q 2020 v porovnaní s očakávaniami

2021-2023

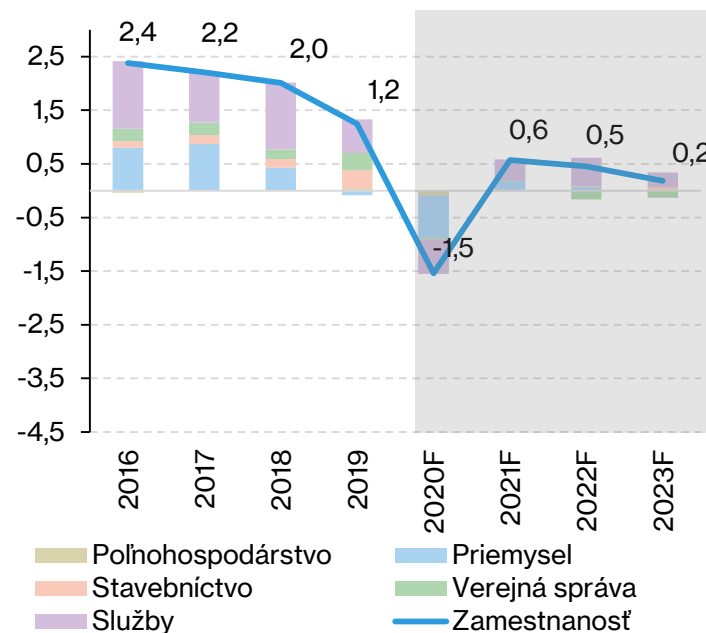
- Očakávame postupné oživenie trhu práce
- Predkrízovú úroveň zamestnanosti dosiahneme až na konci horizontu prognózy (4Q 2023)

Zamestnanosť v sektoroch

Prognóza zamestnanosti vybraných sektorov ekonomiky ESA 2010

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Verejná správa	0.9	1.6	-0.2	0.0	-0.8	-0.7
Trhové služby	2.7	1.4	-1.4	0.9	1.1	0.6
Priemysel	1.8	-0.3	-3.3	0.7	0.3	0.1
Stavebníctvo	2.3	4.7	0.1	-0.1	0.2	0.7
Zamestnanosť	2.0	1.2	-1.5	0.6	0.5	0.2

Rok 2020

- Pokles zamestnanosti očakávame takmer v celom súkromnom sektore

Rok 2021

- Oživenie v súlade s prognózou HDP s výnimkou verejného sektora

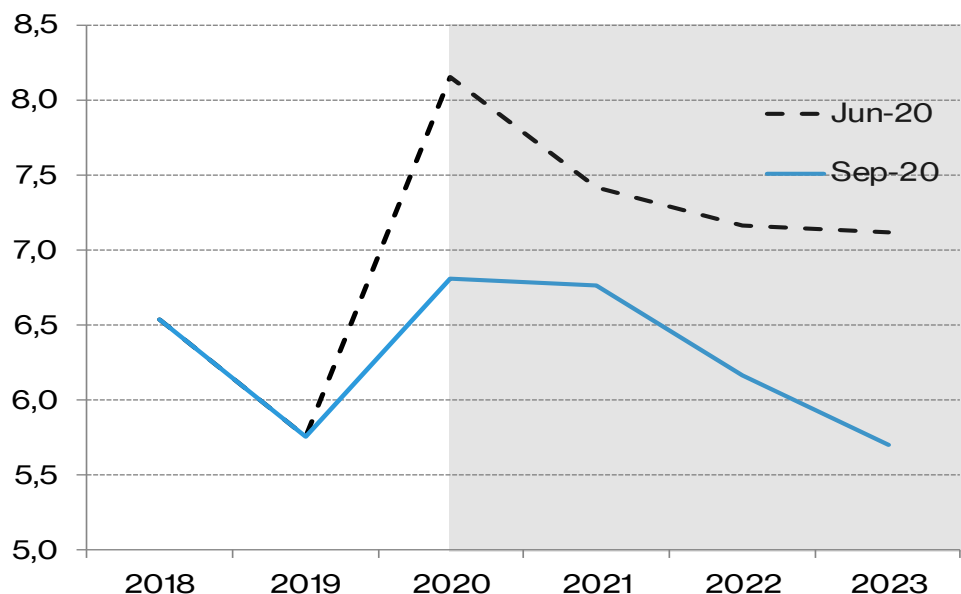
Rok 2022-2023

- Uvoľnenie podmienok čerpania Eurofondov by mohlo výrazne pomôcť oživeniu na trhu práce
- Oživenie tlmí konsolidácia

Nezamestnanosť

Miera podľa VZPS

2018		2019			2020			2021			2022			2023		
skut.	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	
6,5	5,8	5,8	0,0	8,2	6,8	-1,4	7,4	6,8	-0,6	7,2	6,2	-1,0	7,1	5,7	-1,4	

Rok 2020

- Pomalší ako očakávaný nárast nezamestnanosti v 1H 2020: trh práce reaguje viac znížením počtu odprac. hodín, dovolenkami a pod.
- Ľudia boli počas karantény neaktívni, čo zvýšilo rozdiel medzi VZPS a UPSVAR nezamestnanosťou

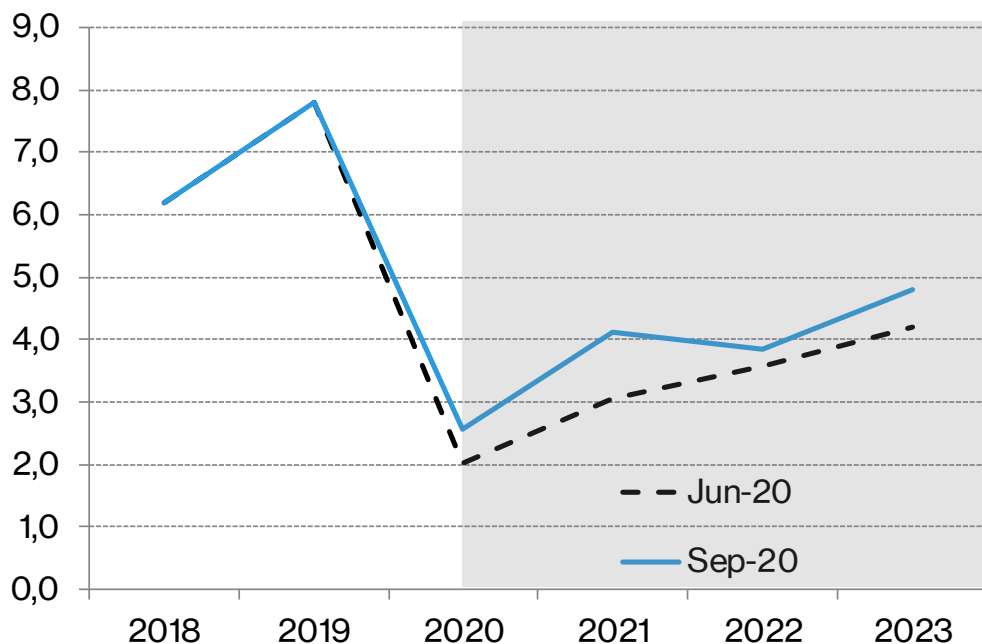
2021 - 2023

- V súlade s vývojom zamestnanosti
- Začiatok konsolidácia presunutý na rok 2022

Nominálna mzda

Nominálny rast

2018		2019			2020			2021			2022			2023		
skut.	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	
6,2	7,8	7,8	0,0	2,0	2,6	0,6	3,1	4,1	1,0	3,6	3,9	0,3	4,2	4,8	0,6	

Rok 2020

- Miernejší prepád domácej ekonomiky
- Negatívny vplyv OČR a PN na priemernú mzdu

2021

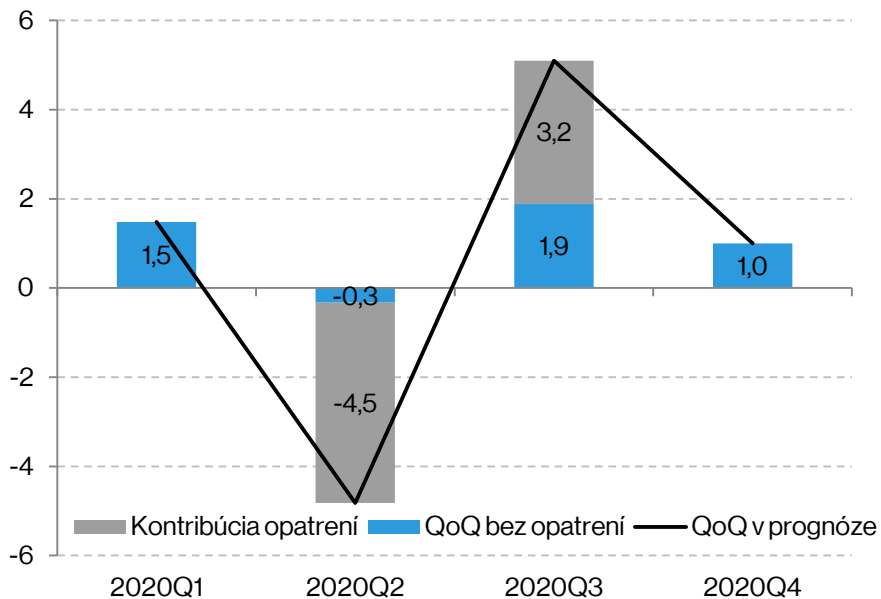
- Očakávame návrat na rastovú trajektóriu
- Rast minimálnej mzdy

2022

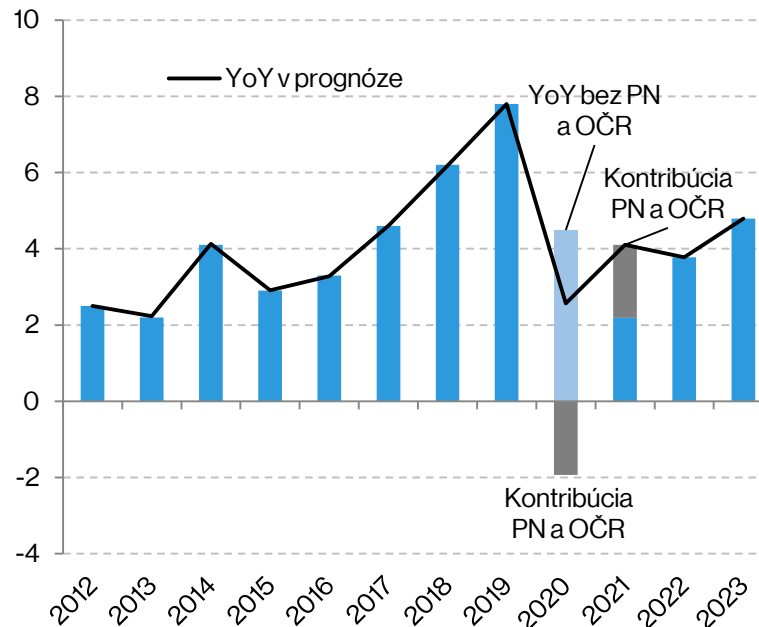
- Začiatok konsolidácie

Vplyv OČR a PN na rast priemernej mzdy

Kvartálny profil v roku 2020

Vplyv na horizonte prognózy

- Tempá rastu mzdy „bez vplyvu OČR a PN“ predstavujú vývoj priemernej mzdy len na základe ekonomických fundamentov (HDP, nezamestnanosť, inflácia)

I Sektorová štruktúra miezd

Prognóza mzdy vo vybraných sektoroch ekonomiky

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Verejná správa	6.7	13.4	5.2	1.8	2.9	4.2
Trhové služby	5.5	7.7	2.0	4.3	4.2	3.6
Priemysel	7.0	4.7	2.1	5.4	4.9	4.8
Stavebníctvo	6.4	4.7	0.4	3.4	4.8	5.3
Mzda	6.2	7.8	2.6	4.1	3.9	4.8

Rok 2020

- Markantné spomalenie naprieč súkromným sektorom
- Vo verejnej správe aj na napriek kríze priemerné mzdy viditeľne porastú (10 % valorizácia)

Rok 2021

- Oživenie trhu práce

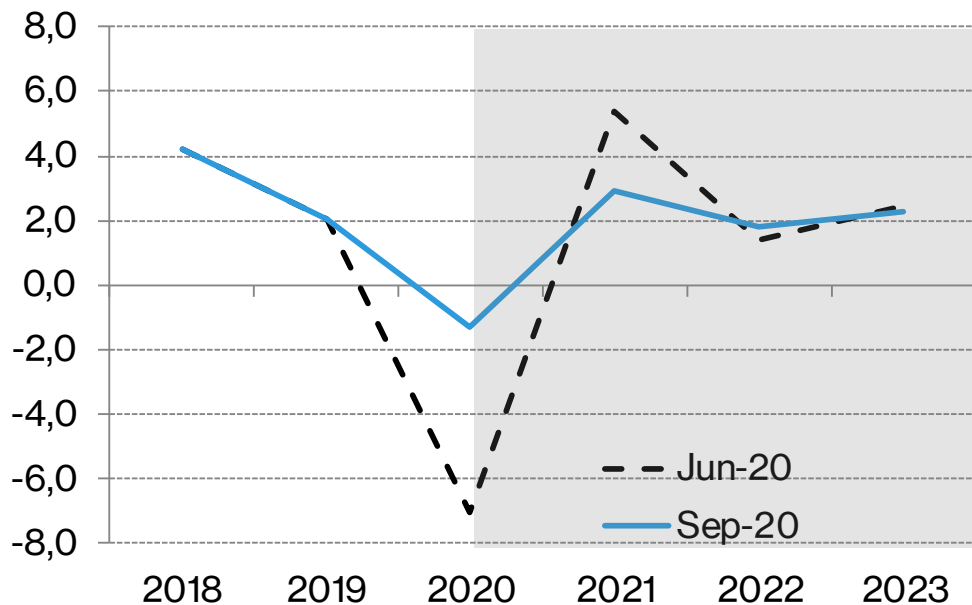
Rok 2022-2023

- V súlade s vývojom priemernej mzdy a zamestnanosti

Len mierny výpadok spotreby domácností

Reálny rast

2018	2019			2020			2021			2022			2023		
skut.	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ
4,2	2,1	2,1	0,0	-7,0	-1,3	5,7	5,4	2,9	-2,5	1,4	1,8	0,4	2,4	2,3	-0,1

Rok 2020

- Mierny pokles v prvom polroku
- Oživenie maloobchodu už v lete
- Nárast miery úspor domácností

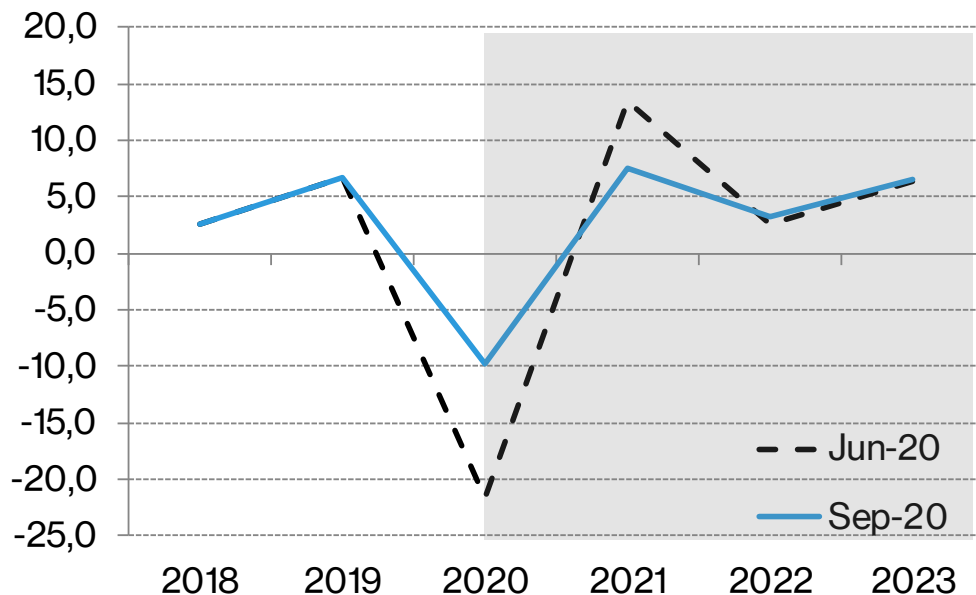
2022

- Posun konsolidácie verejných financií

Nižší výpadok v investíciách

Reálny rast

2018	2019			2020			2021			2022			2023		
skut.	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ
2,6	6,8	6,8	0,0	-21,7	-9,9	11,8	13,4	7,6	-5,8	2,7	3,3	0,6	6,3	6,5	0,2

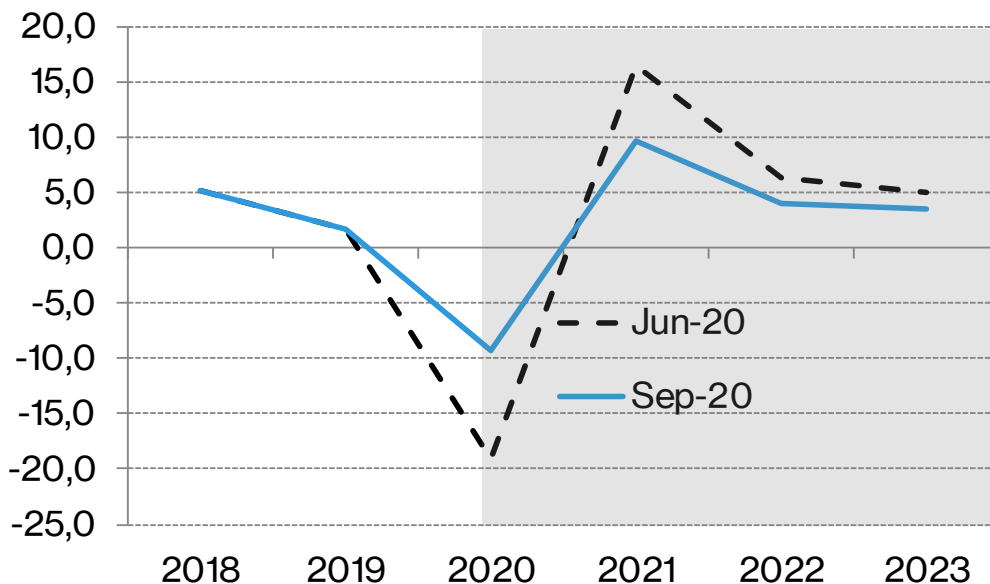
Rok 2020

- Pokles investícií v Q2 bol nižší než očakávaná
- V neistote však firmy stále nebudú ochotné investovať, čo pozorujeme na slabom výkone stavebníctva

Export tovarov a služieb

Reálny rast

2018		2019			2020			2021			2022			2023		
skut.	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	
5,3	1,7	1,7	0,0	-19,1	-9,3	9,8	16,5	9,7	-6,8	6,4	4,0	-2,4	5,0	3,6	-1,4	

Rok 2020

- Rýchlejšie zotavenie exportu v Q3 so silným carry-overom na 2021

2021 - 2023

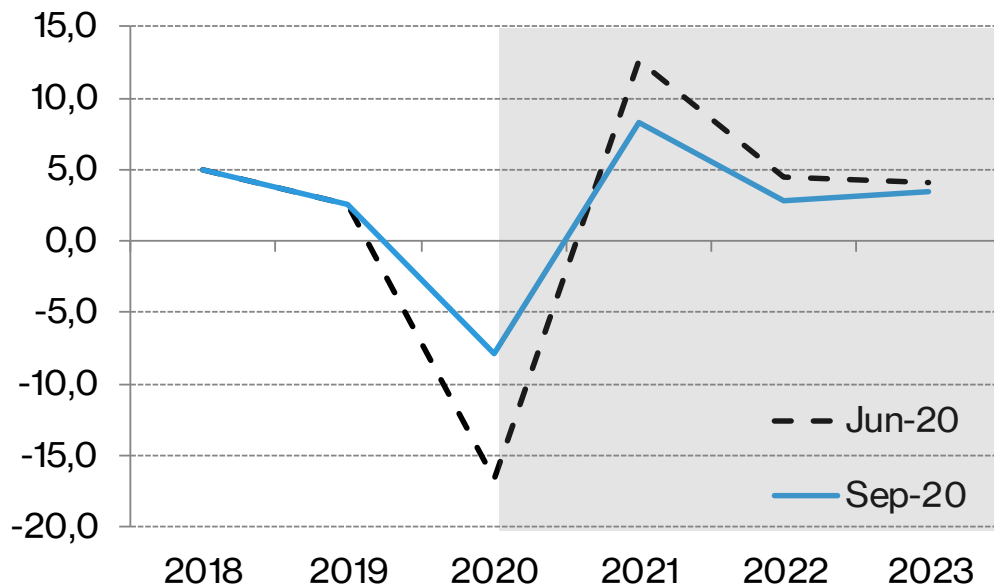
- Vplyv spomalenia dynamiky exportu a získavania trhových podielov už od 4Q2020

Import tovarov a služieb

Reálny rast

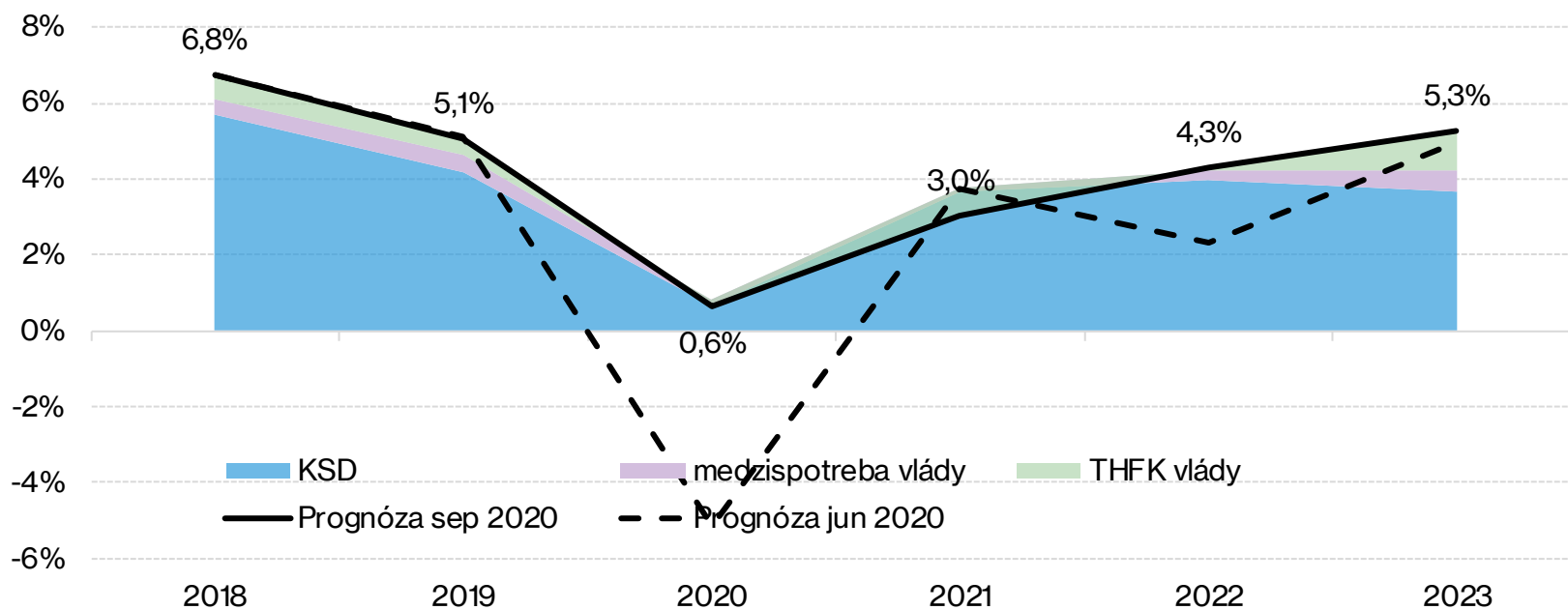
2018		2019			2020			2021			2022			2023		
skut.	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	Jun-20	Sep-20	Δ	
4,9	2,6	2,6	0,0	-16,6	-7,9	8,7	12,6	8,3	-4,3	4,5	2,8	-1,7	4,1	3,4	-0,7	

2020-2023

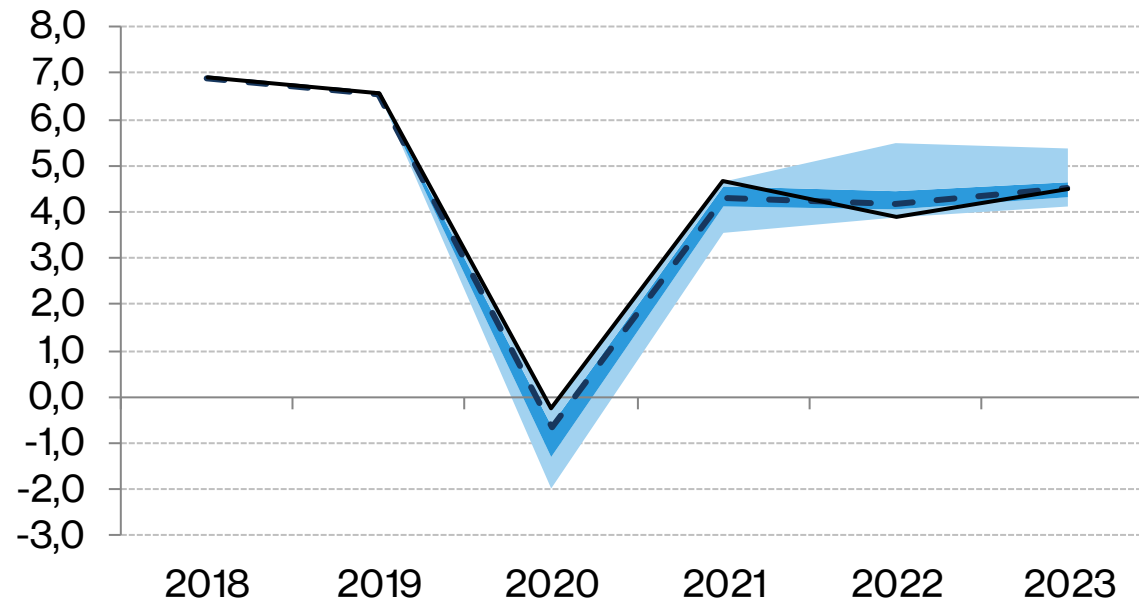
- Rast v súlade s dynamikou domáceho exportu a investícií

Báza pre DPH

- **Rok 2020:** vyššia spotreba domácností
- **Rok 2022:** posunutá konsolidácia

I Porovnanie s prognózami členov výboru

Orientačné porovnanie makroekonomických prognóz s členmi výboru

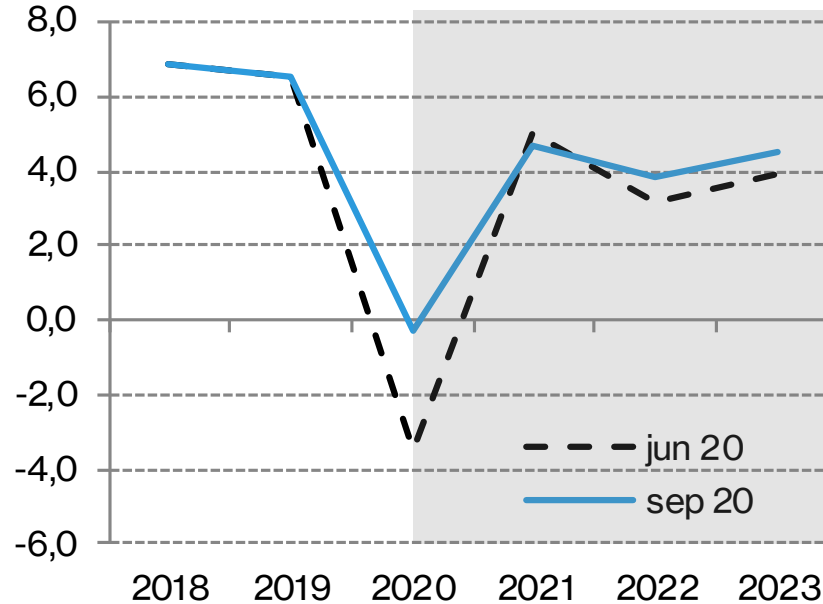
- Graf predstavuje vážený rast makroekonomických základní pre jednotlivé dane, váhy sú určené na základe váhy jednotlivých daní na celkových daňových príjmoch
- Tmavomodrá oblasť predstavuje 50 % členov výboru, prerušovaná čiara je medián. Prognóza IFP je vyznačená plnou čiarou.

Porovnanie s predchádzajúcou prognózou

Kumulatívny rast makrozákładní

2018		2019			2020			2021			2022			2023		
skut.	sep20	jun20	Δ	sep20	jun20	Δ	sep20	jun20	Δ	sep20	jun20	Δ	sep20	jun20	Δ	
100	106,6	106,6	0,0	106,3	102,8	3,5	111,2	108,0	3,2	115,6	111,5	4,1	120,8	115,8	5,0	

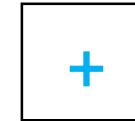
Medziročná zmena makrozákładní v %

Riziká prognózy

- ✓ **Druhá vlna pandémie vyústi do druhého lockdownu viacerých krajín a opäť sa preruší výroba v dôsledku narušenia dodávateľských reťazcov**

- ✓ **Od 2020 podporí ekonomiku EÚ balík**

SCENÁRE

I Rizikový scenár 1

- Druhá vlna ochorenia zasiahne koncom roka Slovensko a jeho zahraničných obchodných partnerov
- Krajiny opäť zavedú preventívne opatrenia, ktoré však po skúsenosti z prvého polroka budú adresnejšie a efektívnejšie
- Vplyv druhej vlny na jednotlivé ekonomiky tak bude v Q4 miernejší než v Q2
- Oživenie nastane v priebehu budúceho roka
- Okrem poklesu zahraničného dopytu predpokladáme pokles domácej spotreby a investícií, pokles produktivity a nárast úspor

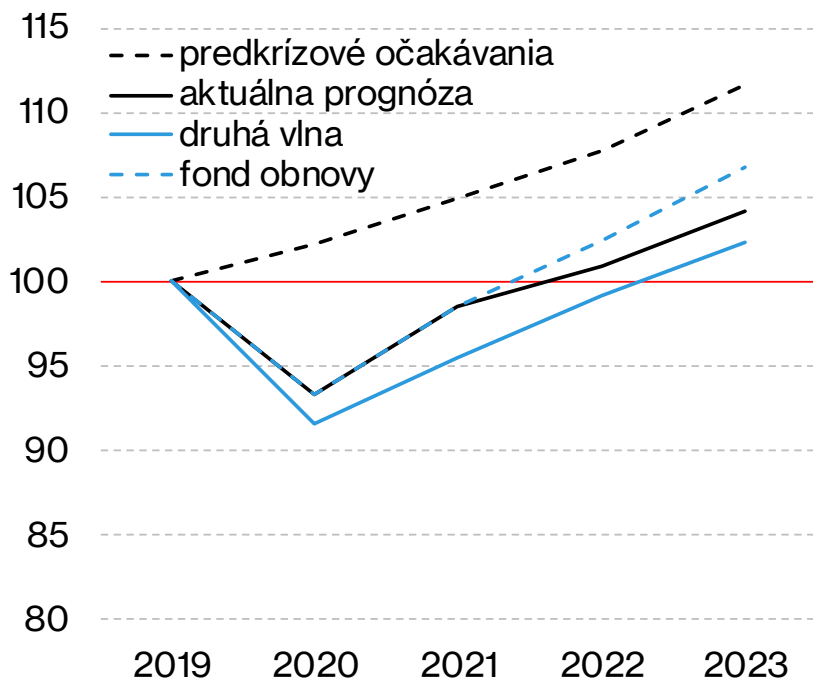
I Rizikový scenár 2

- Fond obnovy a rozvoja EÚ môže výrazne pomôcť oživeniu slovenskej ekonomiky v nasledujúcich rokoch
- Rozdelenie balíka na jednotlivé položky a do jednotlivých rokov slúži na ilustráciu možných dopadov a je na základe arbitrárneho predpokladu, o skutočnom rozdelení sa ešte len bude rozhodovať
- Celkový balík v hodnote 5.8 mld EUR rozkladáme medzi kompenzácie (1.0 mld EUR) a investície (4.8 mld EUR) vo VS
- Čerpanie financií z RRF bude prebiehať v rokoch 2022-2024

	2022	2023	2024
Kompenzácie	500	400	100
Investície	900	1700	2200

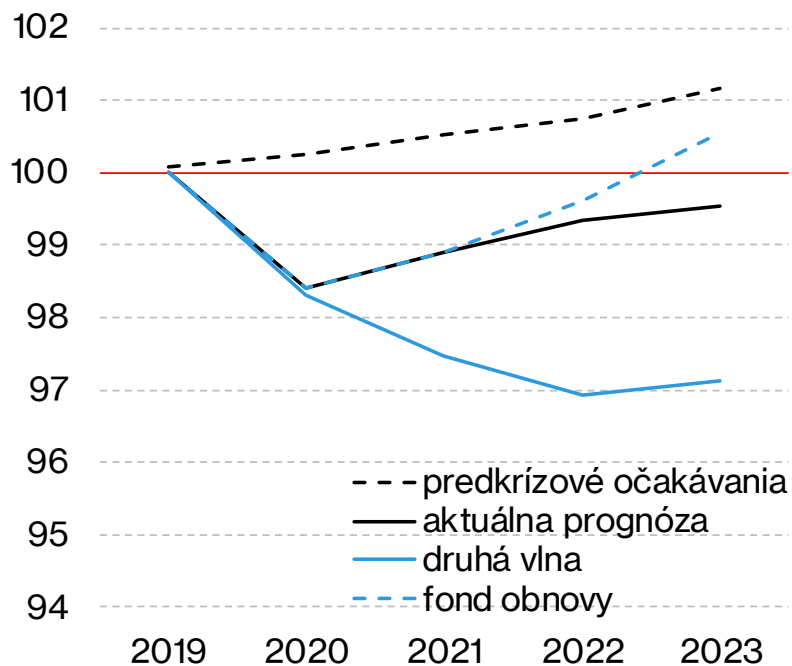

Porovnanie scenárov - HDP

	2020	2021	2022	2023
Baseline	-6,7	5,5	2,4	3,3
Jun 2020	-9,8	7,6	1,8	3,5
Druhá vlna	-8,4	4,3	3,9	3,1
Fond obnovy	-6,7	5,5	3,9	4,3

I Porovnanie scenárov - zamestnanosť

	2020	2021	2022	2023
Baseline	-1,6	0,5	0,5	0,2
Jun 2020	-2,5	0,9	0,2	0,1
Druhá vlna	-1,7	-0,8	-0,6	0,2
Fond obnovy	-1,6	0,5	0,7	0,9

I Diskusia

- Akým spôsobom máte vo svojich prognózach zahrnuté 2 hlavné riziká (obmedzenia v reakcii na druhú vlnu Covid-19 a dodatočné príjmy z Fondu na obnovu a rozvoj)?
- Akým spôsobom máte v prognóze zahrnutý vplyv OČR/PN na mzdy v 2020 a 2021?
- Aký bude v ďalších kvartáloch vplyv pomalého „trendového“ rastu Nemeckej ekonomiky pozorovaného od polovice roku 2018 ? Bude tento trend pokračovať po zotavení ekonomiky?
- Ako vidíte cyklickú pozíciu ekonomiky v tomto a nasledujúcich rokoch?

Doplnkové snímky